

Het bezoek van den Koning van Zweden. Met 13 foto's. — De economische verhouding van Zweden en Nederland. Met 19 foto's. — Prof. Pater R. Welscher. — H. M. de Koningin en H. K. H. de Prinses op een morgenrit.

No. 36

(10)

7 Maart
1923.

PER NUMMER

20 CENT.

VOOR WEEK-

ABONNÉ'S.

17½ CENT.

Panorama

GEÏLLUSTREERD WEEKBLAD

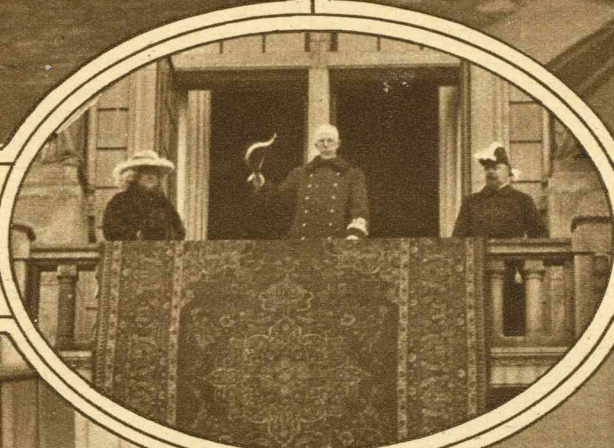
A. W. SIJTHOFF'S UITGEVERS MAATSCHAPPIJ LEIDEN

PRIJS
PER
KWARTAAL
f 2.25
FRANCO
PER POST
f 2.50

De Koning van Zweden in ons land

Van 2 tot 4 Maart vertoefde de Koning van Zweden als gast van onze Koningin in ons land. Wij geven van dit bezoek, hierboven, links: De inspectie van de marine-eerewacht vóór het Paleis te Amsterdam.

Rechts: De aankomst aan het Maasstation te R'dam op Zaterdag 1.1. In het medaillon: H. M. de Koningin en Z. K. H. Prins Hendrik met hun gast op het balkon van het Raadhuis te Rotterdam.

Links: De Koning van Zweden onderhoudt zich met de commandanten der eerewacht voor het Paleis te 's-Gravenhage. Rechts: Dank zij een speciale vergunning van H. M. de Koningin konden wij in den tuin der Technische Hoogeschool te Delft deze foto van H. M. en haar hoogen gast maken. (Zie ook de foto's op pag. 11).

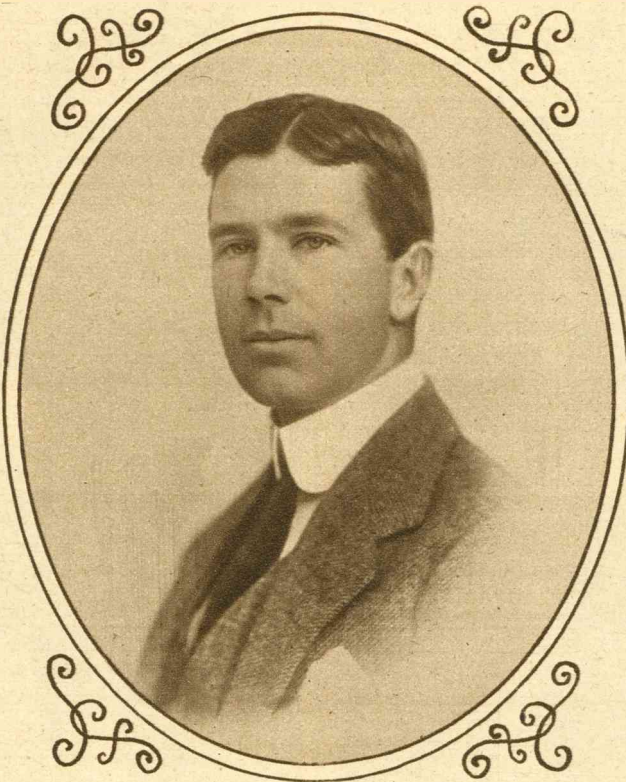
Z. M. Koning Gustaaf V.
(Naar de schilderij van Mas Olle).

Er hebben in den loop der eeuwen — het dringt zich vanzelf naar voren bij het bezoek van den Zweedschen Koning — tusschen Nederland en de Scandinavische landen algemeene betrekkingen bestaan, voor een deel gevolg van de geographische ligging en voor een niet minder groot gedeelte te danken aan de economische verhoudingen. Immers, onze voorvaders zijn groot geworden als „de vrachtschippers van Europa”, welk bedrijf zij wel het eerst uitoefenden door de producten van het Oosten en het Noorden te brengen naar het Westen en het Zuiden. In denzelfden tijd, dat de Nederlandsche vlag bekend was in de Middellandsche Zee, wapperde zij ook reeds aan vele masten in de Oostzee en de Baltische golf!

In het midden der 14e eeuw was van de gevaarlijke Noormannen, die hun strooptochten tot in het hartje van Nederland uitstrekten, van de trotsche Vikings weinig meer overgebleven. Geheel Scandinavië was gekomen onder de economische oppermacht van het Hanzeatich Verbond, van het monopolie van de steden aan de Oostzee en omgeving, hetwelk van zoo groote beteekenis is geweest. Aan Amsterdam hebben de Scandinavische landen het te danken gehad, dat dit Hanze-monopolie werd verbroken. De Nederlanders drongen binnen het gebied van het monopolie en de Scandinavische vorsten waren den Nederlanders, die daarin een bres schoten, uiteraard welwillend gezind. Amsterdam gelukte het in 1368 zich het vrije verkeer in Zweden en Denemarken te verzekeren; bij een privilege van dat jaar vergunde de Zweedsche Koning Albrecht aan Amsterdam, tegelijk met Enkhuizen, Wieringen, Brielle, Stavoren en Hindeloopen,

NEDERLAND EN ZWEDEN

voorrechten van belangrijken aard, die op de vestiging in het zuidelijk gelegen Schonen betrekking hadden. In 1437 verleende de Bisschop van Upsala zelfs aan de Amsterdamse kooplieden vrijdom van tol te Wyborg; de kooplieden voerden daar aan zout, wijnen, specerijen, lakens en andere manufacturen, en namen als retourvracht rogge mede. De Hollandsche scheepvaart heeft er veel toe bijgedragen om de macht van de Hanze te verminderen, al mag als zeker worden aangenomen, dat aan dit op het laatst kunstmatig

Z. K. H. de Kroonprins van Zweden.

economisch verbond ook langs anderen weg een einde zou zijn gekomen.

En wat de Hanzeaten in Scandinavië, in het bijzonder in Zweden en Denemarken verloren, wonnen de Nederlanders, die hier alle havens bezochten. En het waren ook deze Hollanders van de 16e en 17e eeuw, die bij de bijkans ingeslapen Noren den lust tot avontuur en hun aangeboren zeemanschap weer tot ontwaken brachten. Holland's handelsvloot werd voorzien van manschappen uit alle landen, ook voor een aanzienlijk deel uit de Scandinavische landen; de later beroemde Zweedsche admiraal Wrangel bracht een geheel jaar in de Nederlanden door om zich te oefenen in de zeevaartkunde en kennis op te doen omtrent den bouw der schepen. Andere Zweden volgden zijn voorbeeld; zelfs kwamen zij als bevelhebbers op onze schepen voor. Zeker zegt Prof. dr. H. Blink in zijn studie over de betrekkingen van Nederland met de Scandinavische volken — waaraan wij zeer vele gegevens voor dit artikel ontleenden — niet te veel, als hij beweert, dat tot de opkomst van de zeevaart, van handel en nijverheid in de Scandinavische landen de betrekkingen met de Nederlanden veel hebben bijgedragen, terwijl omgekeerd die betrekkingen voor de Nederlanden eveneens groote voordeelen hebben opgeleverd. Zij zijn er het bewijs van, dat handelsverkeer wederzijdsche winsten geeft, althans kan geven.

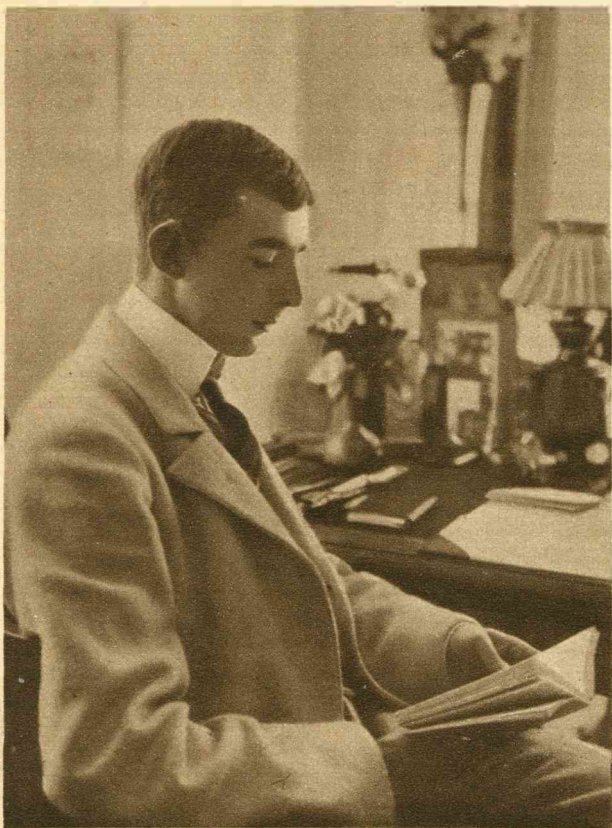
In de 17e eeuw in het bijzonder namen onze handels-

H. M. de Koningin van Zweden.

betrekkingen met Zweden sterk toe. De gezant Cornelis Haga werd naar Zweden gezonden en regelde den handel met Lijfland, toen nog tot Zweden behorende. Gustaaf Adolf plaatste vele Nederlanders in Zweden in aanzienlijke betrekkingen; Gothenburg, dat door de Hanze uit wraakzucht was vernield, werd door de Hollanders opgebouwd. In 1614 werd een toen nog zeldzaam handelstractaat tusschen Zweden en Nederland gesloten en in 1617 leenden Amsterdamsche kooplieden, onder wie Lodewijk de Geer, een aanzienlijke som gelds aan Zweden. Deze pachtte en verbeterde de ijzersmelterij van Finsprong, deed er staven smeden en geschut gieten. In 1622 verkregen Nederlanders vergunning om gedurende tien jaren al het ruwe ijzer op te koopen onder genot van korting bij den uitvoer. Deze Lodewijk de Geer nam een aanzienlijke plaats in het Zweedsche handelsleven in; hij verkreeg ook het bestuur over factorijen van de nieuw opgerichte kopermaatschappij, en voerde tal van groote verbeteringen in.

Is het wonder, dat de betrekkingen tusschen Holland en Zweden zich verstevigden? De groote Hollandsche kooplieden hadden handelshuizen in Zweden; Hollanders waren het, die de veefokkerij in Zweden hielpen verbeteren. Het Trippenhuys te Amsterdam kan nog worden aangehaald als eene herinnering aan het aandeel, dat Hollanders hadden in den ijzerhandel van Zweden. En de voordeelen, die de Hollanders in Zweden genoten, waren zoo groot, dat Deensche kooplieden, die in Zweden zaken deden, vaak in compagnieschap met Nederlanders of met Nederlandsch geld handelden, omdat de Nederlanders het voorrecht hadden ook naar het platteland te kunnen gaan, de jaarmarkten te

Z. K. H. Prins Willem,
de tweede zoon van het Zweedsche koningspaar,
in zijn werkkamer.

Z. Exc. Patrick de Adler-Creutz,
Zweedsch gezant te 's-Gravenhage.

Z. K. H. Prins Gustaaf Adolf,
oudste zoon van den Kroonprins.

Z.K.H. Prins Carl,
broer van den koning van Zweden.

bezoeken en met edelen en boeren handel te drijven, wat aan de Deensche onderdanen verboden was. Wie de geschiedenis van de onderlinge betrekkingen tusschen de Scandinavische volken een weinig kent, kan zich daarover natuurlijk niet verwonderen.

In den loop der 18e eeuw kwam er echter verandering. In de Noorsche landen, ook in Zweden, begon de scheepvaart op te komen. En begrijpelijkerwijze begunstigde de Zweedsche koningen die opkomst. Het aantal schepen, dat Nederland in de eerste jaren der 18e eeuw voor den Oostzeehandel bezigde, bedroeg niet meer dan 500; door den oorlog van Zweden lagen hiervan in 1717 zelfs 300 werkloos; wat een verschil niet met de 2000 en meer schepen, die in de 17e eeuw werden gebruikt. In het bijzonder de Zweedsche scheepvaartacte van 1724, navolging van de acte van Navigatie van Engeland, die den vreemdelingen verbood om met hun schepen andere dan de vrachten en producten van hun eigen land of volksplantingen in Zweden te brengen, bracht aan het Zweedsch-Nederlandsche verkeer een grooten slag toe. De Staten vaardigden een tegenmaatregel tegen Zweden uit, doch deze kon uiteraard niet zoodanig gevoelig treffen, dat Zweden daardoor tot ander inzicht werd gebracht. Sedert dien tijd voerden de Zweden dan ook bijna alle hunne landsproducten met eigen schepen uit, en werd ook de invoer daardoor grootendeels tot stand gebracht. Tegelijkertijd trachtten de Zweden de eigen handelsbetrekkingen uit te breiden; de voormalige Amsterdamsche koopman Van Asperen was hun raadsman bij de oprichting van de Oost-Indische Compagnie. Een andere oorzaak van den achteruitgang van onzen handel op Zweden moet echter gezocht worden in de uitbreiding van de Britsche scheepvaart op de Oostzee; trouwens Engeland was er reeds in 1661 in geslaagd, met Zweden een tractaat te sluiten. Prof. Blink b.v. neemt aan, dat in het midden der 18e eeuw Engeland wel driemaal zooveel goederen uit Zweden ontving als Nederland, terwijl Portugeezen, Franschen en enkele der voormalige Hanzesteden mededingers van Nederland waren geworden. Terwijl dan ook in het midden der 17e eeuw de handel van Zweden nog vrijwel geheel in Nederlandsche handen was, bedroeg die in 1740 niet meer dan $\frac{1}{4}$, in 1756 niet meer dan $\frac{1}{7}$ deel van het geheel. Voeren in 1769 nog 2508 Nederlandsche schepen door de Sont, in 1785 waren er dit slechts 1571. Het merkwaardige in de Zweedsch-Nederlandsche handelsbetrekkingen is wel, dat ontwikkeling en verval daarvan geenszins evenwijdig loopen met de politieke gebeurtenissen, die somwijlen Nederland en Zweden van elkander deden vervreemden.

Gaat men de beteekenis van Zweden in economisch opzicht na, dan valt de nadruk op drieërlei: de beteekenis van Zweden als landbouwland, als bezitter van een zeer aanzienlijk deel van de wouden der wereld en als bezitter van de beste ijzererts-mijnen.

Zweden als landbouwland is niet te vergelijken b.v. met Denemarken of met Nederland. Niet alleen toch is de ontwikkeling van Zweden in het laatste deel der 19e eeuw veel meer gegaan in de richting van industrialisatie, maar het onderscheidt zich als landbouwland op een geheel

andere wijze dan deze beide. In nog geen halve eeuw heeft Zweden zich van een agrarisch land tot een nijverheids- en handelsland ontwikkeld. Uit de statistieken van de bevoeren der bevolking in Zweden blijkt, dat terwijl in 1870 71.8% werkzaam was in landbouw en visscherij en slechts 5.6% in handel en verkeer, de cijfers voor 1910 bedroegen 48.8% en 12.1%, waarbij niet uit het oog mag worden verloren, dat de toename van dusgezegde industriele bevolking van 1870 tot 1910 is van 14.7% tot 33.1%. De graan-

De Zweedsche Minister-president Branting.

teelt heeft in Zweden als hoofdproduct de haver; voorts rogge, gemengd koren, gerst en tarwe; Zweden heeft echter sedert 1816 bijna geregeld een tekort aan tarwe gehad. In den laatsten tijd vooral legt de landbouw in Zweden zich op de veeteelt toe; het houden van rundvee is in Zweden reeds een bedrijf van ouden datum. Zweden is zodoende uitvoerland van rundvee, varkens, schapen, en ook van

Het standbeeld van Gustaaf Wasa-Stoden,
den stichter van de Zweedsche dynastie, te Mora.

vleesch en boter geworden; de invoer van kaas daarentegen is in Zweden grooter dan de uitvoer. De uitvoer b.v. van paarden nam van 3991 stuks in 1908 tot 6837 stuks in 1913 toe; van varkensvleesch van bijna 3 miljoen K.G. tot bijna 8 miljoen K.G.; van wol van 30.000 K.G. tot bijna $1\frac{1}{2}$ miljoen K.G. Ook de zuivelproductie, die reeds over een oude geschiedenis beschikt, doch die eerst in het midden der 19e eeuw is opgekomen, dank zij de toepassing der betere methoden van zuivelbereiding, in Holstein door Hollandsche kolonisten ingevoerd, heeft een opbloei te zien gegeven. De zuivelindustrie beschikte dan ook in 1910 over ruim 1400

Z.K.H. Prins Eugen van Zweden,
de bekende schilder, broer van den Koning.

boterfabrieken, van welke er een groot deel op coöperatieven grondslag waren gevestigd.

Nevens den landbouw de wouden.

Van de 40 miljoen H. A. die geheel Zweden beslaat, is 21.6% met hout bedekt, dus iets meer dan 52% der oppervlakte. Geheel Europa is gemiddeld voor 33% met bosch bedekt, zoodat Zweden een aanmerkelijk surplus heeft. In den goeden ouden tijd was het ieder veroorloofd hout te kappen; in de 19e eeuw werd het privilege beperkt, maar was de regeering toch nog mild in het uitgeven van concessies. Eerst later is geheel de regeling gekomen, krachtens welke de bosschen in Zweden zijn te onderscheiden in staats- en particuliere wouden, resp. 8.9 miljoen en 22 miljoen H. A. beslaande, maar voor een deel uit naakte rotsgronden bestaande. Het hout maakt meer dan de helft van de exportwaarde van het land uit en ongeveer 56% van de productie wordt in het land zelf gebruikt. Voor Zweden is van betekenis geweest, dat juist in den critieken tijd van het opkomend industrialisme het woud zulk een groote natuurlijke bron van inkomsten werd. De uitvoer bedroeg in de jaren 1906 tot 1910 voor Zweden ruim 266 miljoen kronen, waartegenover Noorwegen 79½ miljoen, Finland 109 miljoen, Rusland 188 miljoen, Oostenrijk 253 miljoen, de Vereenigde Staten 257 miljoen en Canada 189 miljoen konden stellen. Groot-Brittannië, Frankrijk, Duitschland, Denemarken, Nederland en België behoorden in die jaren tot de grootste afnemers; Nederland met 302.000 M³. was de vijfde in de rij. De houtproductie van Zweden heeft natuurlijk aanleiding gegeven tot verschillende aanzienlijke industrieën, waartoe het hout de grondstof levert. Zoo de houtslip- of houtpulpindustrie; zoo de papierindustrie; zoo de lucifers-industrie.

Ten derde het reeds genoemde ijzererts. Dit wordt gedeeltelijk gevonden in Centraal Zweden, gedeeltelijk in het Noorden, in Lapland. In Centraal Zweden zijn het de erts-lagen van Danemora en Grängesberg; in Lapland die van Kirunavara en van Gällivare. De productie van ijzererts, die in 1840 235.000 ton per jaar bedroeg, steeg in 1875 reeds tot bijna 800.000 ton; in 1895 tot 1½ miljoen ton. Zweden's aandeel in de wereldproductie van 157 miljoen ton bedroeg dus bijna 4½%. Sedert overoude tijden is de ijzerindustrie in Zweden beroemd geweest door de beste kwaliteiten ijzer, die geleverd worden. Vandaar dan ook, dat men in vroeger eeuwen uitvoer uit Zweden van wapenen vindt. De vervanging intusschen in de hoogovens van houtskool, dat Zweden in groote mate heeft, door cokes, waaraan Zweden arm is, heeft het in de productie van ruwijzer doen achterblijven bij de landen, die over veel kolen beschikten; was het in het midden der 18e eeuw nog het grootste ruwijzer produceerende land, in het begin der 19e eeuw was zijn voortbrenging tot 10% teruggelopen. In de laatste helft der 19e eeuw heeft de ijzerindustrie in Zweden evenals elders, door het vinden van nieuwe methoden van bewerking, een ander karakter aangenomen. De voortbrenging van Zweedsch ijzer en staal is zodoende sterk vooruitgaande.

De ontwikkeling en de omvang der industrie in het algemeen houden nauw verband met geheel de Zweedsche handelspolitiek in den loop der 19e eeuw. Aanvankelijk heerschte

Het Koninklijk Paleis te Stockholm.

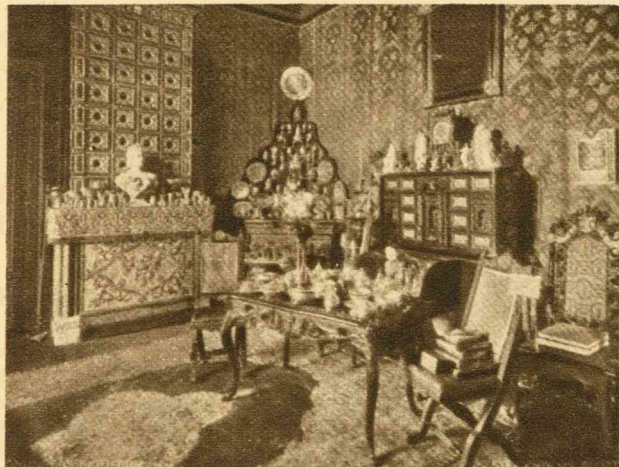

Het Standbeeld voor Koning Karel X te Stockholm.

Het gebouw van den Zweedschen Riksdag te Stockholm,
Naar een des avonds genomen foto.

het protectiestelsel, overblijfsel van de 18e eeuw; het werd in het midden der 19e eeuw door gematigde vrijhandelsbeginselen vervangen, die evenwel later weer door de protectionistische richting werden teruggedrongen. Reeds de groote koning Gustaaf Wasa heeft Zweden op economisch gebied zelfstandig willen maken; met den landbouw bevestigde hij ook de nijverheid, en scheepsbouw en wapensmederij hadden destijds reeds een vrij groote hoogte in het land bereikt. Gustaaf Adolf en niet minder de beroemde kanselier Oxenstierna moedigden de nijverheid sterk aan, maar toch is het eerst in het midden der 19e eeuw geweest, dat de moderne nijverheid in Zweden opkwam. Het aantal fabrieken nam van 1861 tot 1913 toe van 2465 tot 11787; de daarin aanwezige waarde van 71 miljoen Kronen tot 1.778.373.000 Kr.

De werkkamer van den Koning in het Paleis te Stockholm.

Het zuidelijk deel van Zweden is hoofdzakelijk landbouwend gedeelte gebleven; in Centraal Zweden zijn het de mijnbouw en de daaruit voortkomende industrieën, die een hoofdrol spelen; in Noord-Zweden echter voert de houtindustrie geheel den scepter. Niet vergeten mag worden de scheepvaart, al kan de Zweedsche vloot niet, ook niet relatief in verband met Zweden's beteekenis als handelsland, vergeleken worden met die van andere landen b.v. Noorwegen en Nederland. In verhouding tot den omvang van den Zweedschen handel zelf was nog in 1880 de Zweedsche vloot belangrijk grootter dan heden ten dage. Weliswaar heeft de oorlog ten deze een gunstige werking gehad; was 1916 zelfs tot in zekeren zin een recordjaar, maar noch de scheepsbouw, noch de scheepvaart zijn er tot dusverre in geslaagd in Zweden een overheerschend belangrijke plaats in te nemen. Zweden heeft intusschen een aantal regelmatige transoceanische stoomvaartlijnen; de Zweedsche Amerika-Mexicolijn, een lijn naar Brazilië en La Plata, lijnen naar China en Japan, terwijl combinaties met Noorsche lijnen eveneens bestaan.

Zweden is een betrekkelijk schraal bevolkt land. Immers, stelt men de bevolking van Zweden en Nederland tegenover elkander, dan komt men tot het resultaat, dat terwijl de dichtheid per K.M² in Nederland 205 is, deze in Zweden slechts 21 bedraagt; dit is natuurlijk grootendeels het gevolg van de noordelijke gedeelten, die Zweden wel een groot oppervlak geven, maar zijn economische rijkdom niet kunnen versterken.

Gaat men tenslotte de moderne handelsbetrekkingen van Nederland met Zweden na, dan blijkt dat de invoer in Nederland uit Zweden van bijna f 500.000 in 1847 is toegenomen tot bijna f 69 miljoen in 1913 om echter in 1914, tengevolge van den oorlogstoestand, te dalen tot nauwelijks f 43 miljoen. De uitvoer uit Nederland naar Zweden is van f 173.000 in 1847 toegenomen tot ruim f 26 miljoen in 1913, om in 1914 te dalen tot ruim f 24 miljoen. De oorlog heeft ook verder op deze cijfers belangrijken invloed uitgeoefend, hetgeen niet verwonderen kan, wanneer men zich de geweldige gebeurtenissen van het handelsverkeer, niet alleen

De Storkyrkan (Kroningskerk) te Stockholm.

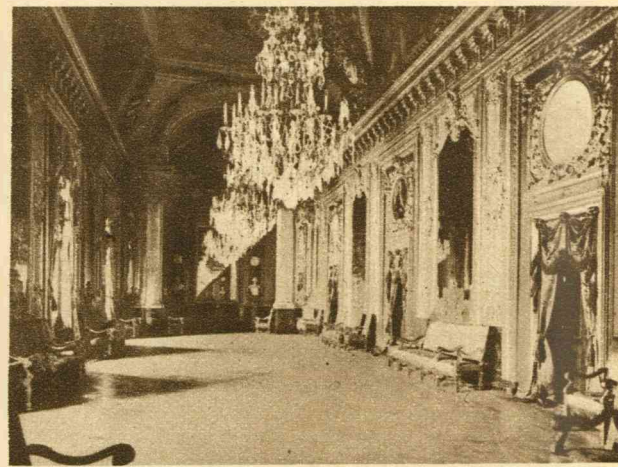

Het Stadhuis te Stockholm.

met de oorlogvoerenden, maar ook van de neutralen onderling, herinnert. Dit heeft zich na den oorlog reeds eenigszins

hersteld, maar toch niet in zoodanige mate, dat de relatieve cijfers van voor den oorlog weer zijn bereikt.

In hoeverre het mogelijk is, dat de Zweedsch-Nederlandsche betrekkingen, zoowel wat invoer als uitvoer aangaat, toenemen, is in dit artikel niet te beoordeelen. Slechts moge er hier de aandacht op worden gevestigd, dat van de zijde van Zweden in den laatsten tijd niets wordt nagelaten om voor de kwaliteiten van dit land de noodige aandacht te vragen; dat nog niet lang geleden in een keurig bewerkte uitgave de beteekenis van Zweden in economisch opzicht aan Nederland is getoond. De betrekkingen van Zweden en Nederland zijn ook op politiek gebied hoogst vriendschappelijk; de oorlog heeft de neutralen van Europa bijeengebracht, maar men zal zich herinneren, dat reeds vóór den oorlog hêt sympathieke denkbeeld bestond van de Zes-

De Foyer in de Opera te Stockholm.

landen Unie, waarin Nederland en de Scandinavische Staten met Zwitserland en België als één groep waren gedacht. En het mag voorkomen, dat thans geen enkele reden meer bestaat om deze plannen, die reeds in vrij ver uitgewerkten vorm ter tafel waren, niet te hervatten, zij het ook op eenigszins gereorganiseerden grondslag.

De oorlog heeft ons wederzijdsche souvereine bezoeken eenigszins anders doen aanzien dan tevoren. Daarbij kan echter gelden, dat de bezoeken, door onze Koningin gebracht in het buitenland, en door buitenlandsche souvereinen aan het Nederlandsche Hof, nimmer staatkundige beteekenis hebben gehad, wijl Nederland terecht een zelfstandigheids-, ev. neutraliteitspolitiek heeft gevoerd, die echter geen actieve bemoeienis in internationale staatkunde veronderstelt. Het bezoek echter, dat Koningin Wilhelmina bracht aan de Scandinavische Hoven, heeft ertoe bijgedragen, dat Nederland en de Nederlandsche kwaliteiten in de herinnering der Zweden werden teruggeroepen; het bezoek van den Zweedschen Koning zal er ongetwijfeld toe bijdragen, dat zoowel de betrekkingen, die tusschen Nederland en Zweden in het verleden bestonden als die, welke in de toekomst nauwer kunnen worden aangeknoopt, in meer algemeenen kring onder het oog zullen worden gezien.

Wat evenals in de 15e, 16e en 17e eeuw niet anders dan tot voordeel van beide landen kan strekken!

BUURVROUW.

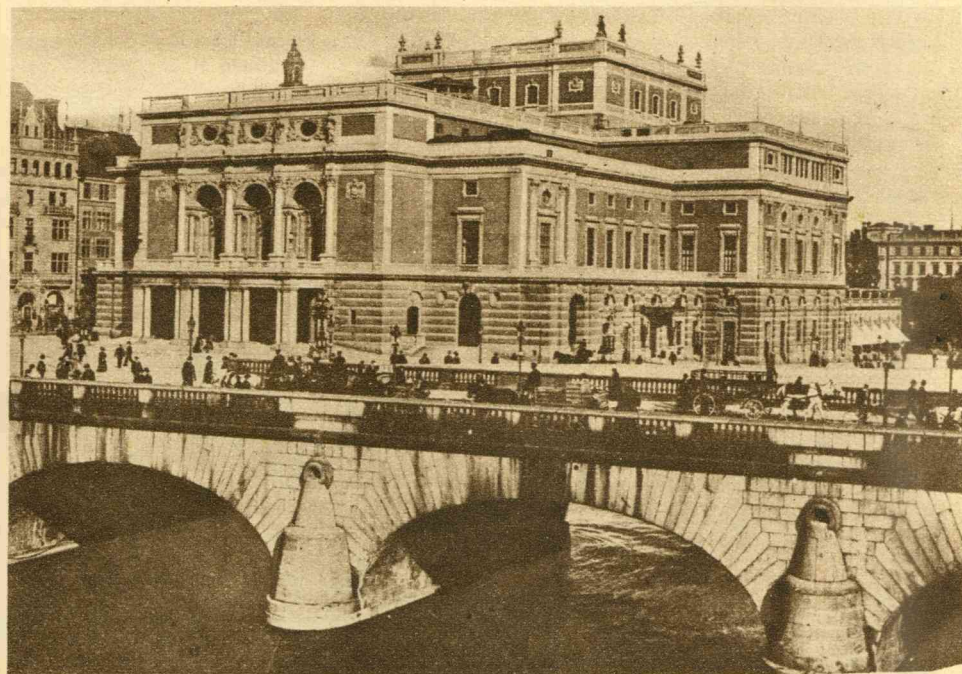
Met oogen, die als kolen branden,
Sluipt buurvrouw rond en spuwt venijn....
Niets faalt haar om een slang te zijn
Dan gladder vel en nieuwe tanden!

EEN VOORSTANDER.

„Ik Ben voor de waarheid!“
Ik geloof 't graag,
Maar zijt gij er achter
Dat is de vraag. —

De Munkbron te Stockholm.

De Norrbrug en Koninklijke Schouwburg te Stockholm.

De invalide en zijn hond

Anton Waibling had honger. Dat was geen wonder; want het werd reeds voor den tweeden keer avond, sedert hij niets meer gegeten had. Tegen het einde der maand was zooiets hem wel vaker gebeurd; vandaag schreef men echter pas den twaalfden. En al had hij ook het onschatbare uithoudingsvermogen bezeten om tot aan den een-en-dertigsten aan één stuk honger te lijden, dan zouden zijn vooruitzichten daardoor toch nog niets beter geworden zijn; want hij had aan het einde der maand toch geen salaris meer te verwachten.

De oude Bartinelli was gestorven; en al was er ook overigens niemand op aarde die hem betreurde — Anton Waibling treurde stellig om hem. Want reeds meer dan twaalf jaren was de oude Bartinelli zijn weldoener geweest, zijn helper en toevlucht in allen nood. Waar hij zich ook met zijn wereldberoemd circus bevinden mocht, in Weenen of in St.-Petersburg, in Hamburg of in Odessa — strijk en zet den eersten van iedere maand zond hij aan Anton Waibling hetzelfde bescheiden sommetje af, dat hij den vroegeren kunstrijder om zoo te zeggen als pensioen had toebedacht.

Nu echter was hij dood, en met hem scheen ook verdwenen de herinnering aan de schitterende triomfen, die Anton Waibling, ongeveer vijf en twintig jaar geleden in zijn circus gevierd, aan de talrijke uitverkochte huizen die hij toen zijn directeur verschaft, aan de vele duizenden, die hij hem door zijn ongeëvenaarde ruitkunsten en zijn boeiende mannelijke schoonheid bezorgd had. De nieuwe Farao — in dit geval de schoonzoon van den ouden Bartinelli — wist niets van Jozef en zijn verdiensten.

Iemand, die er slag van had om alleen maar zijn eigen voordeel te dienen, zou nu onverwijd naar hem toe gegaan zijn, een paar deemoedige strijkages gemaakt en met een jammerend gezicht gesmeekt hebben, hem toch om Godswil niet aan de ellende over te leveren. Of hij had misschien een hooge borst opgezet en met rechtmatigen kunstenaarstrots herinnerd aan het glorierijke verleden, aan de dagen toen hij de groote „attractie” van het circus was — of aan het feit, dat de tegenwoordige directeur van hem nog de eerste lessen gehad had in de moeilijke kunst, op een ongezadeld paard te staan.

Maar Anton Waibling deed niets van dat alles. Hij nam zijn grooten vilten hoed af en ging zwijgend zijn weg — den doornenvollen weg, die gedurende de volgende dagen steeds vaker naar den lombard en steeds zeldzamer naar de gaarkeuken leidde. Een gouden zegelring, een zilveren horloge en een wandelstok met een ivoren knop hadden juist voldoende opgebracht om hem gedurende vijf dagen van het allernoodzakelijkste te voorzien. Nu echter zijn laatste kostbaarheid, een zilver-achtige tabaksdoos, vier maal als onecht geweigerd was — nu waren al zijn hulpbronnen opgedroogd — en had Anton Waibling honger.

„Verkoop dien hond toch!” had de eigenaar van den lombard hem toegevoegd met alle harteloosheid aan dit soort lieden eigen, toen hij zijn tabaksdoos met kloppend hart was komen aanbieden. „Het is een aardig dier, waarvoor je altijd nog wel een paar Mark krijgt. En jou is die onnutte vreet-op toch maar tot last.”

Tot aan zijn laatste uur kon de man de herinnering aan den bijk niet kwijtraken, welken Anton Waibling hem als antwoord op deze woorden had toegeworpen. De donkere oogen, die eens zoo menige vonk in licht-ontvlambare vrouweharten geworpen had, zij wisten ook thans nog een duidelijke taal te spreken.

Een antwoord keurde de gewezen kunstrijder hem niet eens waardig. Maar hij bood nu ook niemand meer zijn zilveren doos te koop aan. Hij was uitgeput, want door zijn lamme been — een ongelukkige val van zijn paard had hem zestien jaar geleden dit voor zijn leven fnuikende koopje bezorgd — viel het loopen hem zwaar. Hij ging op een bank aan het kanaal zitten, en het kleine witte smoushondje met de onnatuurlijke groote, zwarte, sprekende oogen sprong als gewoonlijk op zijn schoot.

„Wie zal nu vanavond eten voor je koopen, arme Souris?” vroeg Anton Waibling hem weemoedig. „En waar zullen wij slapen?”

Souris wist hierop geen antwoord te geven; maar hij zag heel goed dat zijn meester treurig was, en hij probeerde hem te troosten zoo goed hij kon. Met zachte, vleiende bewegingen likte zijn spitse kleine tong Waibling's hand — zijn arme verminkte hand, die nog maar drie van haar vijf vingers behouden had. De beet van een leeuwin had haar zoo verminkt, van dezelfde leeuwin, die hem twaalf jaar geleden een ziekbed van acht maanden bezorgd had en aan wie hij het vroeger einde van zijn na zijn val aangevangen dresseurs-loopbaan te danken had. Er was dan ook niet veel staat meer te maken op zijn vroeger zoo sterke lichaam. De rheumatiek had ook het hare gedaan, en het liet zich aanzien, dat de honger een licht spel aan hem hebben zou.

Maar daaraan dacht Anton Waibling nu niet, maar alleen aan 't probleem, hoe Souris aan eten zou komen en waar hij in dezen kouden Maartnacht slapen zou. Want naar hun woning konden zij niet meer gaan. De brave vrouw Mickley was wel volgens haar eigen vaak herhaalde bewering „een ziel van een vrouw” — op het stuk van den huur verstond zij echter geen scherts.

Anton Waibling had het nooit gewaagd, zonder geld naar haar terug te gaan. En daar niemand hem op zijn tabaksdoos iets wilde leenen, zou zijn bed in dezen nacht vanzelfsprekend leeg moeten blijven.

Maar toch was er misschien nog een middel, het uiterste af te wenden. Daarvoor was slechts wat moed en een laten-varen van valsche schaamte noodig. Als de schoonzoon van

den ouden Bartinelli hem van de lijst der gepensionneerden geschrapt had, dan was dit wellicht alleen hierom gebeurd, omdat hij dacht, dat Waibling in goeden welstand verkeerde en hij niets van zijn treurige omstandigheden wist. Waarschijnlijk was het maar de kwestie van een enkel woord om hem te bewegen, hem het pensioen verder door te betalen. De nalatenschap van den ouden Bartinelli werd door hen die het weten konden, immers wel op verscheidene miljoenen getaxeerd.

„Kom Souris — we zullen naar het Circus gaan!” zei Anton Waibling. En moeilijk sleepte hij zich met zijn lamme been voort, totdat het ronde gebouw voor hem opdoemde. Het was nog een uur vóór den aanvang der voorstelling en de deuren waren nog gesloten. Toch stonden er al wel een paar honderd menschen te wachten, die zich op de galerij en op den derden rang van de beste plaatsen verzekeren wilden. Juist stond Waibling erover na te denken, hoe hij in het gebouw zou trachten te komen, toen hij achter zich den hoefslag van een paard hoorde en Souris zachtjes begon te blaffen, als wilde hij zijn meester er opmerkzaam op maken, dat het gelukkigste toeval der wereld hem verder hoofdbreken bespaarde.

En inderdaad — op een fraai lichtbruin paard kwam de nieuwe directeur juist van zijn gewonen namiddagrit terug. Anton Waibling nam groetend zijn breedgeranden hoed af en hinkte het rijpad op, zoodat de schoonzoon van den ouden Bartinelli vlak langs hem voorbij moest.

Eerst scheen het, alsof de directeur hem toch nog over het hoofd zou zien. Ineens echter gleed een trek van herkenning over zijn gezicht en, stilhoudend, gaf hij Anton Waibling, op zijn paard gezeten, een hand.

„Goeden dag, Waibling! — Hoe gaat het je toch; ouwe jongen? — Je ziet er goed uit — heel goed!”

H. M. de Koningin en H. K. H. Prinses Juliana op een morgenrit in het Haagsche Bosch.

De voormalige kunstrijder voelde plotseling een brok in zijn keel schieten, en hoe hij ook slikte, hij kon het niet wegkrijgen.

„O, met de gezondheid gaat het zoo tamelijk wel, mijnheer,” stamelde hij moeilijk, „maar overigens —”

„Nou ja, dat kan ik mij indenken. Slechte tijden, hè — maar niet alleen voor jou, Waibling! — En jij bent er altijd nog beter aan toe dan iemand van ons. Iemand die alleen staat, slaat er zich wel door. Maar als men voor een paar honderd menschen te zorgen heeft, zooals ik — nou, ik zou je werkelijk niet graag mijn zorgen toewenschen, vriend!”

Het klonk zoo oprecht, dat Anton Waibling bijna medelijden voor den armen directeur gevoelde. Hij moest dan ook al zijn moed bijeenrapen om nog eens te beginnen: „Als ik zoo vrij mag zijn, mijnheer, zou ik u willen vragen . . .”

Maar de schoonzoon van den ouden Bartinelli had geen tijd om een uur lang met hem te blijven praten.

„Een toegangsbewijs voor vanavond?” viel hij hem in de rede, en zijn paard maakte reeds aanstalten om verder te gaan. „Zeker — dat hebben wij steeds gaarne voor een ouden kunstveteraan over. Vraag het maar aan de cassa, Waibling! — Het zal je genoeg doen te zien, dat het nageslacht ook wat presteert. Nou — dat het je goed ga, hoor!”

Weg was hij reeds, nagestaard door de voor het circus wachtende menigte. Souris zat op en bedelde. Honger en moeheid waren in zijn groote, zwarte oogen te lezen — tenminste voor iemand, die de taal van hondenoogen verstaat. En Anton Waibling verstond haar uitstekend. Behoedzaam als ware het een zuigeling, nam hij den hond op zijn arm, zoodat alleen zijn witte kop zichtbaar was, en na een blik op het circus geworpen te hebben, hinkte hij weg.

„Heinrich Quielitz, Wijnhandel!”, stond op een groot bord, dat boven de deur hing, die Waibling een half uur later vermoed openduwde.

Van uit het groote kantoor wees men hem op zijn vraag naar de kamer, die reeds tot de woning van den heer Quielitz behoorde. Daar zat de eigenaar van den wijnhandel rookend voor zijn fraai gebeeldhouwde schrijftafel. Hij had zijn beenen behaaglijk over elkander geslagen en las de courant. Hij was zeer dik en tamelijk kaalhoofdig. In zijn baardeloos gezicht echter lag iets ongemeen waardigs. Men kon het hem waarlijk niet meer aanzien, dat hij twintig jaar lang allerlei capriolen gemaakt had, om het publiek aan het lachen te maken.

„He?” deed hij, toen de bezoeker bescheiden zijn keel schraapte, en toen hij zich langzaam naar hem omgedraaid

en hem herkend had, sloeg hij met de hand op zijn dij dat het klatste.

„Nou, dat is toch lang geleden! Anton Waibling! Hoe is het mogelijk! — Hoe kom je hier zoo?”

De kunstrijder had den hond op het kleed neergezet en verfrommelde in een heftigen tweestrijd den vilten hoed tusschen zijn vingers.

„Het gaat mij slecht, Quielitz. Je weet, dat ik mijn beroep niet meer kan uitoefenen. En daar wij eens toch vrienden waren —”

„Hè? — Vrienden? — Je zei toch vrienden? — Nou, dan was het zeker ook vriendschap, dat je mij mijn verloofde afhandig maakte — toen — je herinnert je toch nog wel — in Weenen, toen wij samen bij Bartinelli waren?”

„Laat die oude geschiedenis vergeten zijn, Quielitz! Het was niet goed van mij, maar ik heb mijn straf gehad. Toen ik dat ongeluk had te vallen, toen heeft zij mij weer verlaten. En later —”

„Later werd zij mijn vrouw. Ja, Goddank, zoo is het! En nu is ze blij, dat zij het geworden is, want met jou — maar je hebt gelijk, we zullen er niet verder over praten. — Het gaat je dus slecht, Waibling? Nu, dat wil ik wel geloovent. De oude Bartinelli kan niets meer voor je doen. En met een draaiorgel zul je wel niet graag loopen, wel? Je zou dus graag een kleine ondersteuning van mij hebben, als ik het goed begrijp?”

Anton Waibling was vuurrood geworden en schudde heftig met zijn hoofd.

„Geen aalmoes, Quielitz — zoo ver ben ik nog niet. Maar als je wat werk voor mij hadt, waarmee ik wat verdienen kan — slechts zooveel, dat ik leven kan en niet behoefte te verhongeren . . .”

„Als je in den kelder werken wilt — bij het flesschenspoelen. — Men kan misschien nog wel een mannetje gebruiken. Twee Mark per dag, is dat goed?”

Anton Waibling kleurde weer hevig; maar dan antwoordde hij vastbesloten: „Ik moet alles aannemen, wat mij wordt aangeboden — en ik ben je er in ieder geval dankbaar voor.

De deur van de kamer naastaan werd geopend en een statige, slanke dame, die ook nu nog steeds knap te noemen was, ruischte naar binnen. Zij was elegant gekleed om uit te gaan, en zonder van de aanwezigheid van den bezoeker notitie te nemen, boog zij zich liefkoozend over haar dikken echtgenoot.

„Geef mij honderd Mark, lieve! Ik moet een paar boodschappen doen!”

Anton Waibling kende de stem zeer goed, de heldere stem van de allerliefste, vroolijke balletdanseres, die zes maanden lang zijn „lieve kleine Souris, zijn aanbeden schat” geweest was. Het was de gelukkigste tijd van zijn leven geweest, dit halve jaar — en hij had het zoo weinig kunnen vergeten, dat hij het kleine smoushondje, zijn laatste vriend op deze wereld, naar Lisette genoemd had. Sinds zij zestien jaar geleden van zijn ziekbed gevlucht was, had hij haar niet meer teruggezien. En thans, nu hij haar weerzag, nu bracht het hem van de wijs, dat zij nog steeds zoo mooi was, en dat hij — een enkele seconde was voldoende geweest om hem dat duidelijk te maken — dat hij nog steeds niet had opgehouden van haar te houden.

„Honderd Mark? Hier heb je ze, lieveling. En er is bovendien nog een verrassing als toeslag voor je. Onze vroegere collega Anton Waibling heeft mij zooeven gevraagd, of hij in mijn kelder mocht komen werken. Nou, hij zal toch weer niet gevaarlijk voor je worden, lieveling?”

Een onzegbaar geringschattende blik uit Lisette's bruine oogen gleed langs Waibling's gestalte.

„Ach, dwaasheden!” zei ze en wendde zich weer naar de deur. Ze trapte daarbij achteloos Souris, die kwispelstaartend naar haar toe gekropen was, op zijn pootje, zoodat hij jammerlijk jankte en Lisette in het eerst verschrikt achteruit sprong.

„Hier, Souris!” zei Anton Waibling met bevende stem, terwijl hij zich naar het diertje boog. Maar het was een onvoorzichtig woord geweest, dat hij daar gesproken had, want de oogen van de vrouw, die hij eens liefkoozend met denzelfden naam had aangesproken, begonnen toornig te gloeien.

„Jaag dat afschuwelijke dier toch weg, Heinrich! Je weet, dat ik niet houd van dat tuig in huis. Sinds wanneer is het dan mode, dat men een hond meeneemt als men ergens gaat bedelen?”

Met een slag vloog de deur achter haar in het slot. Zelfs Heinrich Quielitz, die toch anders niet tot de fijngevoeligen behoorde, scheen een weinig verbouwereerd.

„Je kunt dus morgen beginnen, Waibling!” zei hij vriendelijker dan daarstraks. „En als je misschien voor het oogenblik met een kleinigheid geholpen bent — we kunnen het later altijd weer afhouden —” Maar de kunstrijder maakte een ontkennend gebaar.

„Ik dank je wel, Quielitz — ik heb niets nodig! — Verontschuldigd mij bij je vrouw om den hond. Hij zal het haar niet meer lastig maken. Goeden avond!”

„Wat is die kerel toch gezonken!” dacht de vroegere clown, terwijl hij een nieuwe sigaar opstak. „Maar zij had wel een beetje minder onvriendelijk kunnen zijn. Per slot van rekening is het toch een beklagenswaardige stakker.”

Souris gaf geen kik toen zijn baas hem, met een steen om den nek gebonden, zachtjes in het water glijden liet. Van den overkant af riep echter een agent: „Hé daar, jij! Wat voer je daar uit?”

„Dat zal je direct zien!” zei Anton Waibling kalm, bracht zijn armen in de hoogte en sprong in het water.

Nu waren zij weer bij elkaar — Souris en hij, en nu behoefden zij niet langer voor een onderdak voor den nacht te zorgen, dat de invalide kunstrijder in de miljoenenstad niet had kunnen vinden. . . . (Vrij naar: R. Ortmann).

DONKERROODE ROZEN...

SCHETS DOOR DORA MUSBACH

Achter de vensters van het bloemenwinkeltje geurden zoet de donkerroode rozen... Met wijd-open oogen staarde Max, de jonge artist, naar die bloemenpracht. Teer-witte sering, mimosa, viooltjes, fluweelig-paars. Lente in den winter, zoo deed de winkel vol bloemen. Maar het schoonst toch waren de donkerroode rozen... Zij schenen tot den jongen man, die daar door het breede winkelraam staarde, te fluisteren... de knoppen lonkten... geurden...

Begeerig keken zijn donkere oogen naar die bloemenweelde. Uit heel zijn houding sprak een sombere berusting.

Het blonde meisje in den winkel keek naar hem, hij bemerkte het niet. Zij bleef op haar plaatsje, achter een tafel vol sering en haar fijn-blanke handjes trilden licht, toen zij de wit-teere sering-pluimen tot een bouquet schikte.

Zij dacht: „Dadelijk komt hij weer binnen!” Zoo dikwijls was hij er reeds geweest immers? En altijd deed hij vriendelijk tegen haar en schertsend hechtte zij dan een enkele bloem in zijn knoopsgat. Maar de donkerroode rozen droegen mét hem een geheim in de teere bloemenzielen en sedert zij dit veronderstelde, haatte ze wat eens haar lievelingsbloemen waren.

Zij zag hem plotseling binnen komen, met een onverschillige beweging legde hij geld op de tafel, hij groette beleefd en keek rond. Een zoete aroma beving hem.

„Mag ik...?” vroeg hij haar wijzend op een vaas... „Donkerroode rozen, meneer?” onderbrak zij zijn vraag, die zij reeds verwachtte. Hij knikte snel.

„Ze zijn duurder geworden. De koude, begrijpt U.” Hij maakte een snelle beweging met de hand, onmerkbaar fronste hij zijn donkere wenkbrauwen.

„Ik moet ze toch hebben... twaalf... neen meer... veertien...”

Ze liep met luchtige schreden, een stille glimlach om haar mond, naar de rozen en terwijl ze de mooiste half-ontloken bloemen uitzocht, las zij weer den roman in de bloemenhartjes.

„Voor wie toch,” dacht ze, „voor wie?”

De jonge artist keek aandachtig toe, bijna met eerbied zag hij naar het schikken der rozen, voor zijn oogen tooverde zich een licht visioen. Zijn strakke trekken ontspanden zich, met onverschillig gebaar gaf hij zijn laatste geld in ruil voor de bloemen. Hij sprak een paar vriendelijke woorden tot het aardige bloemenverkoopsterkje en prees haar artistieke smaak. Toen ging hij heen, de donkerroode rozen, omhuld door beschuttend vloeiend papier, droeg hij bij zich als een schat...

Het aardige blonde meisje staarde hem na door het winkelraam. Haar oogen verduisterden. „Vandaag sprak hij bijna niet,” fluisterde ze, alsof ze tegen haar bloemen sprak. „Ik begrijp hem niet meer...” Plots maakte ze een heftig gebaar met haar handen en ze staarde naar de rozen, de weinige, die nog over waren. Ze hield van haar bloemen, ze voelde de schoonheid van elke bloem... Maar de donkerroode rozen vernielden langzaam-wreed, een teer gekoesterde illusie...

Max stond in zijn kamer en de tonen van zijn viool trilden door het vertrek. Toen werd de deur geopend en zijn vriend, een jong beeldhouwer, trad binnen. De stralende zon scheen door het venster en glansde over de weinige meubels. Het was een hoog, somber gemeubileerd vertrek, de kamer van Max. Hij had talent en was arm, twee dingen, die meestal samen-gaan in het kunstenaarsleven...

„Daar ben ik!” begroette Harry zijn vriend, op een stoel neervallend.

„Dat zie ik...” zei Max kort.

„Stoor ik je in je studie?”

„Nee..., ik studeer eigenlijk niet!”

„Dan haalde ik je zeker uit lieflijke gedachten... dat spijt me, kerel!” kwam de beeldhouwer spottend. Max begon te lachen,

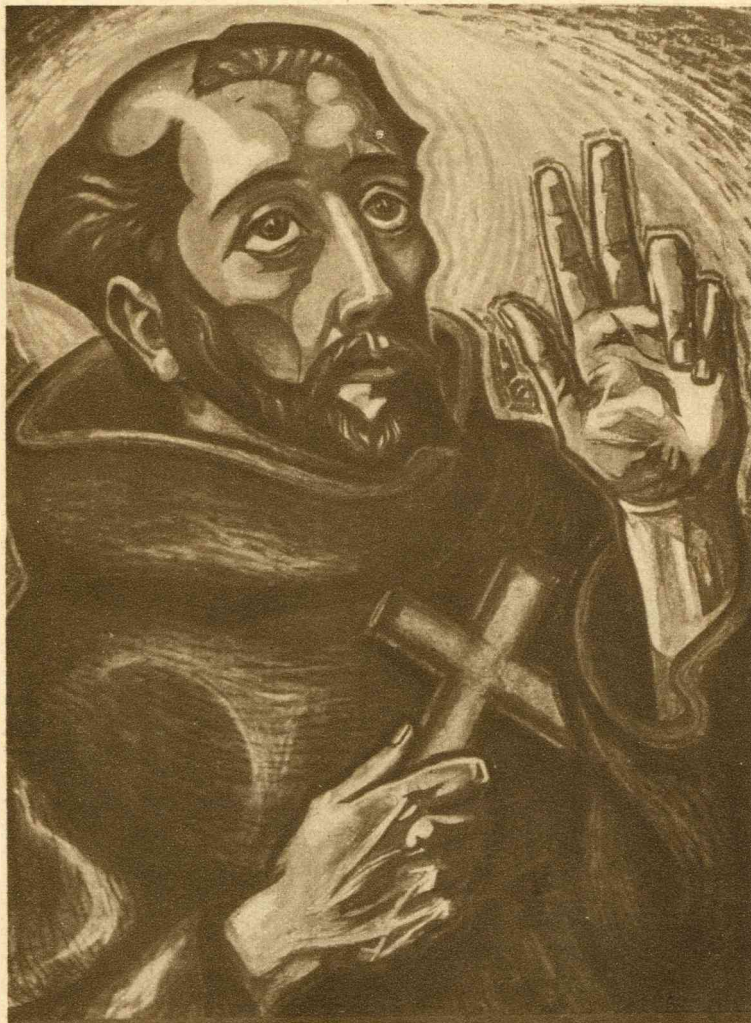
zijn witte tanden schitterden.

„Begin je weer?” vroeg hij, zijn viool wegbergend...

„Ja, altijd en altijd weer om je van die dwaze liefde te genezen.”

„Heel aardig, Harry, dank voor je belangstelling.” Hij lachte spottend.

„Lach niet, Max... ik heb gehoord, dat ze naar Londen gaat... ze treedt daar op, haar danskunst is bekend...”

Werk van A. Asperslagh.

In den kunsthhandel van den heer J. Saritjan te 's-Gravenhage exposeert de nog jonge Leidsche kunstschilder Alex Asperslagh tot 17 Maarta s. eenige van zijn werken. Wij geven hierboven een ervan in reproductie weer, waaruit wel blijkt, dat deze jongere, die volgens moderne opvattingen werkt, een goede toekomst heeft.

De jonge violist werd heel bleek, toen vlamde een drift zielestijven door de koude...

„Dat is gelogen... wij houden van elkaar... en dan zou ze 't mij niet gezegd hebben!”

„Ze heeft zooveel bewonderaars, dat ze er licht één vergeet... mogelijk ben jij dat, Max!”

„Zwijg nu, Harry... ik heb haar lief en zij mij... je beoordeelt haar onrechtvaardig...!” barstte hij uit.

„Je bent een goede jongen, Max, maar er valt niet met je te redeneeren... zij is je niet waard... al haar grillen willig je in... stuur je haar nog altijd de donkerroode rozen?”

„Ja, 't zijn haar lievelingsbloemen...”

„Ik geloof, dat je liever gebrek lijdt, dan haar die dure bloemen te weigeren, is 't zoo niet?”

„Mogelijk wel!”

„Je spot met me, Max... geloof me...!”

„Volstrekt niet Harry... alleen dit... ik volg mijn eigen zin. Ik hoop, dat je mij nu eindelijk hebt begrepen... en je waarschuwingen voor je houdt...”

„Ik heb je begrepen,” antwoordde Harry kort... „het einde, de ontgoocheling zal treurig voor je zijn...”

„Wie zegt dat?”

„Ze zeggen het allemaal, die haar kennen...”

„Zeg hun, dat jaloezie lastig is...”

Max lachte luid, maar zijn oogen schitterden fel van bedwongen drift.

Harry begon over een ander onderwerp, maar hun praten was dien morgen gedwongen. De jonge beeldhouwer verdween dan ook weer gauw, en terwijl hij heenging, sloot Max met een glimlach van verlichting de deur en peinsde over de kleine danseres, die zijn jong onervaren hart veroverd had, en voor wie hij zijn laatste geld uitgaf, om aan haar dwaze grillen te voldoen. Hij leefde eenvoudig, bijna armoedig, maar hij was jong, zijn hart vol illusies... en de donkerroode rozen, haar lievelingsbloemen, geurden immer in haar luxueus ingerichte kamers... Zij dacht niet aan zijn strijd om het bestaan...

Toen, eens op een avond, het danseresje thuis kwam, na een avond vol succes, bleef ze een oogenblik met toornige oogen naar de toef donkerroode rozen kijken...

Alweer had die dwaze Max haar de rozen gezonden! Ze had hem immers geschreven, dat haar liefde voor hem vervelde was... en nog had hij den moed om haar de bloemen...

Ze stampte driftig met de voetjes...

Met een ruk opende ze het venster en wierp de rozen op de straat; zij keek nog even aandachtig, hoe ze daar lagen in de pas gevallen sneeuw... Ze trok onverschillig de mooi gevormde schoudertjes op en lachte.

En met langzame schreden liep ze door haar kamer en bekeek haar bekoorlijk kopje in den grooten toiletspiegel. En lachte weer geheimzinnig...

Langzaam daalde de sneeuw, vlok na vlok en ze bedekte de arme donkerroode rozen, de teere bloemen-zielestijven door de koude...

Op een dag stond het bloemenverkoopsterkje aan de deur van den winkel. Toen overwaasde plotseling een bos haar gezichtje. Langzaam zag ze Max aankomen, hij groette haar beleefd.

„Koopt U nooit weer bloemen?” vroeg ze bedeesd. Een glimlach ontdooide even zijn strak, bleek ge-laat. Hij schudde zijn hoofd.

„Ik heb het te druk... ik denk niet meer aan bloemen!” schertste hij...

Ze keerde terug in den winkel en ze streelde met haar vingers de rozenblaadjes, heel zacht...

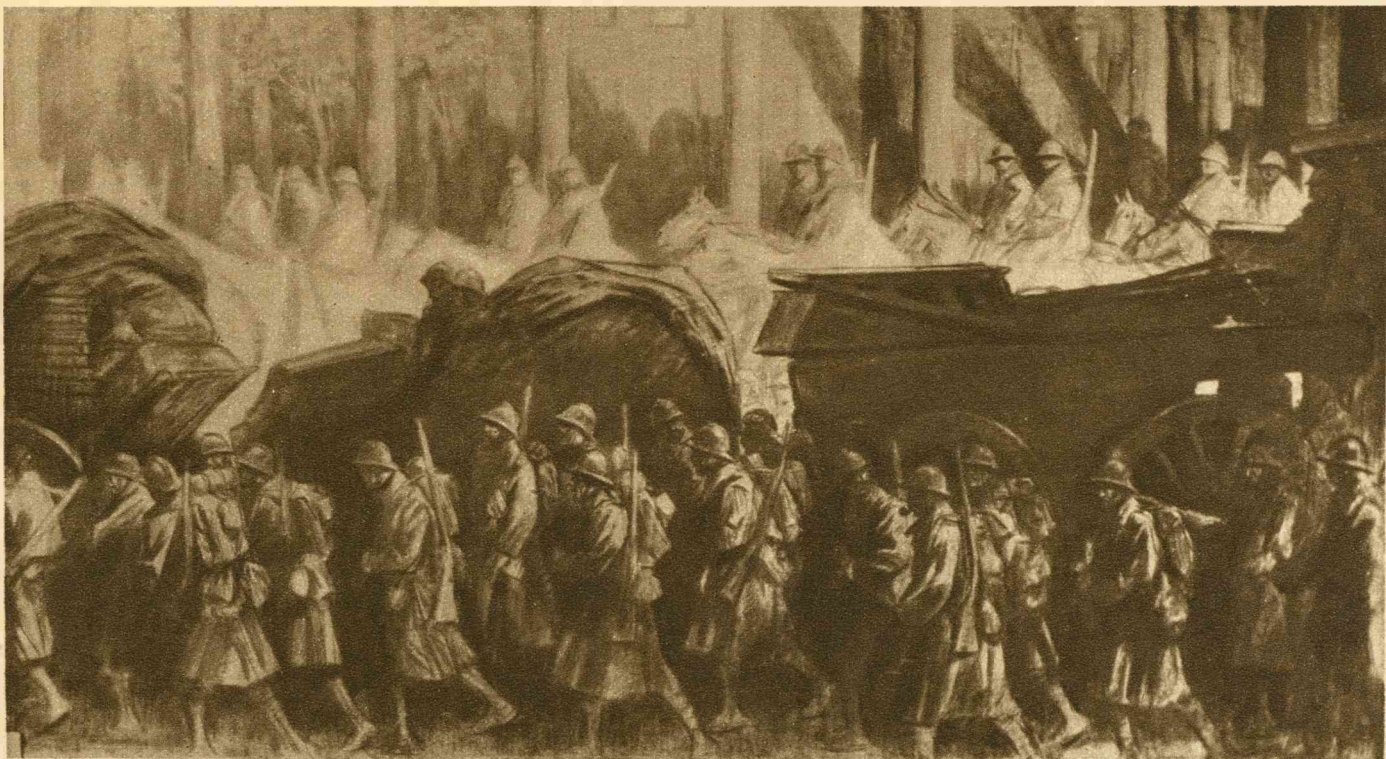
Voorbij was het geheim der donkerroode rozen, dat begreep ze nu wel en 't was haar of de zon vriendelijker scheen dan ooit...

Maar de dagen kwamen en gingen en nooit zag ze hem weer...

Rust maecht roest.
Cats.

De eenige adel die er bestaat is de deugd.
Juvenalis.

Iets schoons is een vreugd voor altijd.
Keats.

Werk van Louis Raemaekers.

De bekende teekenaar Louis Raemaekers exposeerde in het gebouw van Beeldende Kunsten aan de Vondelstraat te Amsterdam zijn best-geslaagde oeuvre. Hierboven beelden wij een der mooiste op de tentoonstelling aanwezige werken af, voorstellend fransche troepen oprukkend in den nacht (1918).

DEN TSARENEED GETROUW

HERINNERINGEN VAN EEN KOZAKKEN-OFFICIER

door Luit.-Kolonel M. V. Graaf Mouravieff-Amoursky

(Alle rechten, ook die van vertaling, voorbehouden.)

5)

et lot was ons echter gunstig en ons regiment werd in de maand Juli bevolen zich als cavalerie bij de garde-infanterie te voegen. In deze maand had een reeks van harde en bloedige gevechten plaats. Onze garde-infanterie verloor bijna een derde van zijne manschappen. Echter noodeloos, want nergens had een doorbraak plaats, ten gevolge van de superioriteit der Duitsche artillerie. Deze laatste bestond bijna geheel uit zwaar kaliber. Twee of driemaal drongen wij tot in de Duitsche linies door. Met onze cavalerie bleven wij echter voor het prikkeldraad en verloren manschappen en paarden. Indien onze artillerie een beetje beter geveegd had, durf ik wel zeggen dat wij nog aardige successen hadden kunnen bereiken, zoo groot was het enthousiasme bij ons kozakken.

Als cavalerist van beroep kan ik niet anders dan met een zeker gevoel van genoegen er aan terug denken hoe paarden en ruiters in onze aanvallen één van geestdrift waren. Met den sabel in de hand op mijn „Zibraid” een „engelsche-arabische Wallach” galoppeerde ik in vollen gang, sprong over gaten door houthuizen gegraven, over stukken prikkeldraad, gewonden en gesneuvelden.

Ik herinner mij nu een ochtend dat wij in galop snelden langs een helling die met pijnboomen bedekt was. Gewonde infanteristen kwamen met groepjes die helling afrollen. Het had den geheelen nacht geregend, de aarde was nat, en glibberig, verschillende gewonden waren dwars op den weg terecht gekomen. Het geluid van eenige honderden galopperende paarden, overstemde de kreten van de ongelukkigen die onder de hoeven van ons eskadron vertrapt werden. Gelijk zooveel andere malen had ook deze charge geen resultaat. Toen ik zag dat al deze bewegingen niets uitwerkten, terwijl de toestand van onze bataillons steeds erger werd en bijna al onze officieren ontbraken, besloot ik mijn kolonel te vragen mij bij de infanterie te zenden. De kapiteins Rykowski en Sokolow, die goede vrienden van mij waren deden hetzelfde. Die beide officieren werden later als het ware goede broeders voor mij. De eerste sneuvelde ongelukkigwijze bij een cavalerie-attaque aan het hoofd van een kozakken-eskadron in 1919 d. w. z. gedurende den burgeroorlog. De tweede, teleurgesteld over alle verschikkingen die hij in het jaar 1917 in het leger en vooral in St.-Petersburg zag, verliet in 1918 Rusland en ging in Franschen dienst over. Ik vernam in 1920 dat de Fransche bevelvoering dezen schitterenden officier als eenvoudig soldaat naar Tonkin zond, van waar hij aan mijn vader schreef om te trachten naar Marokko overgeplaatst

te worden, bereid om zich voor vijf jaar als gewoon soldaat te verbinden, mits hij slechts de hel waarin hij zich in Tonkin bevond kon verlaten. Ziek van koorts, had hij daar moreel nog meer te lijden, gebrutaliseerd als hij dagelijks door een inlandschen korporaal werd. De stappen van mijn vader hadden echter geen resultaat.

Ik kom op Juli 1916 terug en zie den dag dat wij met ons drieën ons aan den luitenant-generaal van Notbek, oud-page, oud-jager van de garde, chef van de eerste garde-infanterie-divisie ons voorstelden. Deze kranige, nog jonge officier bezag ons met belangstelling en zei waarschijnlijk tot zichzelf dat wij zeker gek waren ons in de infanterie te begraven, een dienst, die niet veel anders geworden was dan een vieze slachtpartij. De generaal bedankte ons voor onzen goeden wil en beval ons ons te presentereen aan generaal Kviezinsky, commandant van het lijfgarde-jagerregiment. De jagers waren het vierde

Een troepje kozakken.

regiment van Notbek. Hij had er zelf dienst gedaan, hield van dat regiment en wist hoezeer er goede officieren noodig waren. Frisch, goed gewasschen, vol energie presenteerden wij ons aan generaal Kviezinsky, die ons op zijn beurt bedankte en mededeelde dat hij van onze komst verwittigd was. Hij verzocht ons ter beschikking van den generaal Krivoschevric, den bataillons-commandant, te stellen. Dit geschiedde. Wij voelden ons allesbehalve op ons gemak in de lugubere atmosfeer, die in den staf van het regiment heerschte. In dien regimentstaf zag men niet anders dan den generaal met zijnen adjudant, bij het bataillon den kolonel en zijn kapitein Alexander Voronoff, chef van de lijfcompagnie. Die vier zagen er uit of zij meer dood dan levend waren, spraken weinig, waren mager en bleek. De jagers, die wij in dezen rustigen sector ontmoetten, zagen er eveneens bedroefd, vermoeid of onverschillig uit. Het was eigenlijk te begrijpen: van de 4 bataillons d. w. z. 16 compagnieën, waren in het regiment met den generaal en de 4 bataillonscheefs slechts 7 officieren, in plaats van minstens 40, overgebleven, zoodat 13 compagnieën door sergeants-majoor of sergeanten gecommandeerd werden. Van 200 bajonetten waren er in iedere compagnie slechts 60 of 70 overgebleven. En al die verwoestingen waren het gevolg van den laatsten tijd, van al die gevechten zonder succes.

Onze verschijning gaf eene kleine frischheid aan het eerste bataillon. Rykowski kreeg het bevel over de 2e, Sokoloff over de 3e en ik over de 4e compagnie. Voronoff en Krivocheine waren zichtbaar tevreden weer huns gelijken in het bataillon te zien. Den dag vóór onze aankomst hadden zij vier kameraden, 3 dooden en één gewonde verloren. Bovendien brachten wij nog de mededeeling dat ook de laatste in het hospitaal gestorven was. Zij bekenden ons openhartig dat het eerste bataillon geluk met onze komst had gehad. Ik moest mij nu allereerst op de hoogte van den toestand van mijne compagnie stellen. Ik wist dat ik over 62 bajonetten beschikte en een korporaal had, die den dienst van sergeant deed. De jagers waren jonge soldaten van de klasse 1915. Wat de sergeant mij mededeelde was niet aangenaam. Er waren slechts 5 jagers over die in 1914 uit Petersburg getrokken waren. Het geheele kader rustte op de slagvelden bij Warschau, Holm, Lublin en in Galicië. De verzorging van levensmiddelen was slecht, de recruten, die uit Petersburg kwamen, waren weinig gedisciplineerd en slecht geoefend. Ik voelde dat de korporaal Poliatykyne moeite had zijne slechte stemming te verbergen. Terwijl ik met hem stond te praten, presenteerde zich een „Gefreiter,” groot, breed in de schouders en uitnemend in de houding. Ik zag onmiddellijk dat het één van de oude jagers was. „Ik heb de eer U Hoogwelgeboren mede te deelen dat ik de voorman ben der verbindings-

soldaten.” „Hoe heet je?” — „Gefreiter Strachnikoff” antwoordde de kranige soldaat.

Ik zond mijn korporaal weg, liet mij mijn blokhuis door Strachnikoff toonen, terwijl ik hem beval mij iets van den dienst te vertellen. In eenige korte woorden vertelde hij mij dat hij een boer uit Samara was, dat hij sinds 1911 in dienst was, dat hij sinds 1914 bij alle chefs van de vierde compagnie als estafette dienst had gedaan. Daarop verhaalde hij mij den dood van mijne voorgangers. Prins Kougoucheff, een oud-kapitein, die de compagnie sinds 1910 gecommandeerd had was in 1914 in den grooten slag van Lublin gevallen. De kapitein Prins Obolensky viel in het eind van hetzelfde jaar in Galicië. De luitenant Hwoschinsky werd bij den Stochod in Wolhynië gedurende de offensieve van Juli gedood en de luitenant Schelkowsky stierf door een wond aan het hoofd eergisteren.

„Wij waren in de Duitsche loopgraven,” vertelde hij. „Wij bewogen ons naar links om voeling te krijgen met de derde compagnie. De Duitscher vuurde weinig, de artillerie werkte heelemaal niet meer, wij waren te dicht bij elkander. Zijn Hoogwelgeboren luitenant Schelkowsky gaf bevelen en verhaastte het tempo van onze mannen. Bij een dwarsweg van de Duitsche loopgraaf, boog Zijn Hoogwelgeboren de knie, nam een blad van zijn opschriftboekje en schreef een kort rapport. Toegevoegd werd het mij overhandigd. „Voor den bataillonschef,” zeide hij. „Zeg dat wij ons niet alleen in de derde Duitsche linie kunnen werpen daar wij de verbinding met de andere compagnieën verloren hebben, dat die anderen ook niet te voorschijn komen. Zeg dat ik nauwkeurige instructies verzoek. Ge kunt gaan.”

„In tien minuten,” vervolgde Strachnikoff, „was ik terug maar ik kon de plaats waar Z. H. Welgeb. was niet meer vinden. Eindelijk vond ik de plek, maar de chef was er niet meer.

Ik wierp mij naar den hoofdadere en vond Z. H. Welgeb. met bloedend hoofd, zonder képi. Het moest een handgranaat zijn. Ik stelde vast dat hij nog ademde, maar begreep dat hij zou sterven indien ik hem opnam. Hij opende den mond en zakte ineen. Ziende dat de chef dood was, ging ik een sergeant zoeken om hem de bevelen te brengen, die de bataillonschef mij gegeven had. Ik vernam dat de sergeant gevallen was op het oogenblik dat wij de eerste Duitsche linie binnengedrongen waren. Toen nu vaststond dat de luitenant en de sergeant dood waren, nam mijnheer de korporaal Poliatykyne bevel over de compagnie. Ik begroef het lijk van mijn officier in de loopgraaf en betreur dat ik het niet mee naar achter heb kunnen nemen, maar, weet U,” besloot Strachnikoff, „wij wisten niet dat wij dienzelfden avond bevel zouden ontvangen in de oorspronkelijke stelling terug te gaan.”

In de eerste dagen had ik aan Poliatykyne en Strachnikoff grooten steun. Ik behield den laatsten als estafette, ofschoon de commandant van het bataillon mij verzocht had zulks niet te doen, daar het geheele regiment wist dat Strachnikoff, hoe goed als soldaat ook, ongeluk aan zijn chets bracht. Beiden echter waren intelligent, trouw, en rotsen waarop ik kon bouwen.

(Wordt vervolgd.)

De Tsaar te paard.

De Tsarin in de Uhlanenuniform.

DE MACHT DER DRIE

Een roman uit het jaar 1955

DOOR HANS DOMINIK

Geautoriseerde vertaling door Pierre Dumoulin

II)

De oude had, terwijl deze woorden gesproken werden, Jane onderzoekend aangezien. Zij scheen met den uitslag van haar onderzoek tevreden, want zich thans tot Jane wendend, trachtte zij ook haar de hand te kussen.

„Laat dat, Abigail!”

Dr. Glossin zeide het met een eigenaardigen, scherp klemtoon. De zwarte vrouw trad terug en volgde den doctor en zijn begeleidster op korten afstand tot aan de hoeve.

Jane voelde zich, na het zware leed der laatste dagen, bijna licht en vrij te moede. Was het de invloed van den doctor, of was het werkelijk de veranderde omgeving die dat teweegbracht? Zij begon weder met hoop de toekomst tegemoet te zien. In kalme oogenblikken had zij reeds vroeger de mogelijkheid onder de oogen gezien, dat haar moeder haar wel eens spoedig ontruikt zou kunnen worden. Thans was het geschied en zij trachtte zich daarin te schikken.

Zoo trad zij, aan den arm van Glossin, het nieuwe tehuis binnen. De doctor bracht haar in de ontvangkamer en gaf toen een wenk aan Abigail, haar naar haar eigen vertrekken te geleiden. Een halfbloed-jongen bracht de koffers uit het luchtschip daarheen. Linnengoed, kleederen en alle voorwerpen, noodig voor dagelijksch gebruik. Jane had zich op een stoel aan het venster nedergezet en keek naar buiten, naar het landschap in de schemering. Haar gedachten wijlden bij Silvester.

Het bericht van Sing-Sing was natuurlijk tot in het stille huis in Trenton doorgedrongen en had de beide vrouwen ten zeerste verschrikt. Wel hadden zij gelezen, dat hij gered was. Maar het feit alleen, dat hij zich aan hoogverraad zou hebben schuldig gemaakt, dat hij in allen vorm ter dood veroordeeld was geworden, werkte verpletterend. Jane zoowel als haar moeder hadden volkomen het hoofd verloren totdat een oud vriend van Jane's vader haar weer tot bezinning bracht. Joe Miller was destijds bij haar gekomen. Hij trof ze wanhopig aan en lachte.

„Zorg om Logg Sar? Volkomen overbodig hoor! Verduiveld, hij had er wat op gevonden, en den gluipers en aanbrengrers een streep door de rekening gehaald. Wel kon hij niet gissen wat dat geweest kon zijn. Hij was er echter zeker van, dat het prachtig gewerkt had. Angst behoeften ze in elk geval om Logg Sar niet te hebben. Misschien liep hij nu wel kalm in New York te wandelen. Zijn vijanden zouden zich bij een nieuwen aanval nog veel meer blameeren.”

Deze woorden hadden een troostende uitwerking op Jane. Het wonderbare der gebeurtenis overweldigde haar. Door een onbekende machtige hulp was Silvester op het laatste oogenblik aan het gevaar ontruikt. Sindsdien hoopte zij op zijn terugkomst, had zij de zekerheid dat de macht die hem de eerste maal beschermd had, ook elken verderen aanslag teniet zou doen.

De babbelsuchtige Abigail rukte haar uit hare overpeinzingen. Welk costuum de lady wilde aantrekken? Of zij zich voor het souper niet wilde tooien. Mijnheer de dokter hield er van mooi gekleede dames aan het souper te zien. Misschien zou hij haar zelfs. . .

De mondhoeken der zwarte vrouw maakten weer een tochtje naar de ooren. Jane sloeg geen acht op haar gebarenspeel. Slechts langzaam keerden haar gedachten tot de werkelijkheid terug.

„Toilet maken . . . Het eenvoudige zwarte kleed, dat zij droeg scheen haar het meest passende. Zich tooien op den begrafenisdag harer moeder? . . . Zij gaf Abigail opdracht de garderobe in de kasten te bergen en verliet het vertrek om naar beneden te gaan.

Abigail zette zich aan 't werk om de opdracht uit te voeren. Stuk voor stuk nam zij uit de koffers. Daarbij mompelde zij van alles bij zich zelf.

„Hoho, mijn duifje . . . wel wat eenvoudig, al te bescheiden. Geen fluweel, geen zijde. Zoo gewoon maar, dat is niet naar den smaak van Mister Doctor. . . Hij houdt van mooie kleeren . . . gele, roode zijde. Geen zwarte kleeren. . . .”

Zij begon het linnengoed in de vakjes te leggen en ging in haar alleenspraak voort:

„Je zult je moeten veranderen, duifjelief. Er zijn reeds eerder andere dames vóór jou hier geweest. Die hebben het óók moeten doen. Deden alles wat Mister Doctor wilde, als Mister Doctor ze aankeek. . . . aankeek met die groote, vurige oogen.”

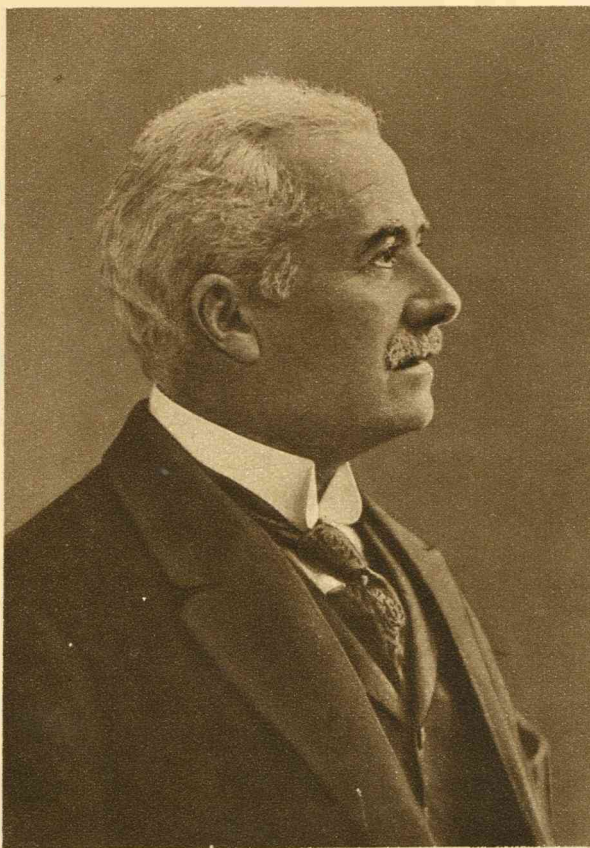
Haar woorden gingen in een gichelen over terwijl zij de laatste stukken in de kasten wegruimde.

Intusschen was Jane in de eetkamer gekomen. De jonge halfbloed diende de tafel. Glossin wachtte tot hij de kamer verlaten had alvorens het gesprek aan te vangen.

„Lieve miss Jane, mijn kuur begint reeds te werken, U ziet er veel beter uit dan van morgen.”

„U kunt wel gelijk hebben, Doctor. De reis heeft mij andere gedachten gegeven. Ik zou bijna tevreden kunnen zijn als ik maar. . . zekerheid omtrent het lot van onzen vriend Silvester had.”

„Wees maar gerust, lieve miss Jane, onze vriend

De heer H. Detering.

Bij een jachtpartij op zijn verblijf te Melton Mowbray (Engeland) waar hij sinds eenigen tijd vertoefde, overkwam den heer H. Detering, directeur-generaal van de „Koninklijke” een ernstig ongeval. Gelukkig is zijn toestand regelmatig vooruitgaand, zoodat men mag hopen dat hij binnen enkele weken hersteld zal zijn.

is aan het gevaar ontkomen en naar menselijke berekening is hij in veiligheid. Wanneer U hem een teeken doet toekomen zal hij zeker van zich laten hooren.”

„Hij zal. . . hij moet. . . hij moet. . .”

Jane sprak de woorden met heftigheid uit. Dr. Glossin zweeg alsof deze gevoelsuitbarsting hem verschrikt had.

„Vergeef mij mijn heftigheid, Doctor. Ik maak mij ongerust over het lot van een afwezige en heb U nog niet eens voor Uwe goedheid bedankt.”

Wanneer Dr. Glossin bij al deze woorden iets voelde, dan verstond hij in elk geval meesterlijk de kunst zijn gevoelens te verbergen. Geen spier van zijn gelaat vertrok terwijl hij het gesprek rustig voortzette. Hij sprak van Jane's toekomstplannen. Een poosje zich hier ontspannen en dan een reis naar Europa. Daar moesten immers ook nog familieleden van haar vader wonen.

„Ik heb gehoord, Doctor, dat wij oorlog met Engeland zullen krijgen. Dan kan er toch niemand naar Europa reizen.”

Dr. Glossin knikte verstrooid.

„Krantengeklets, lieve miss Jane. We denken niet aan oorlog. Ik reis zelf morgen naar Europa. Ben eergisteren pas in Engeland geweest. Men praat van alles over oorlog, omdat de kranten ons zenuwachtig maken. In werkelijkheid denkt geen mensch er aan.”

„Ik ontdek toch steeds weer iets nieuws aan U, doctor. Eerst dacht ik dat U slechts tusschen New York en Trenton te doen had, dan hebt U plotseling nog deze schoone bezitting in Colorado en nu hoor ik zelfs, dat U tweemaal in de week naar Europa reist. Het moet toch heerlijk zijn zoo eens hier en daar in de wereld te komen.”

„Wanneer men voor zijn genoeg reizen kan, ja, niet als men het als plichtmensch wegens zijn beroep doen moet.”

Een lichte zucht ontsnapte aan de lippen van den geneesheer.

„Ik hoop, miss Jane, binnen korten tijd ook wat rust te hebben. Dan reizen wij samen naar Europa en dan laat ik U de schoonheden der oude wereld zien.”

Hij hief zijn glas op, gevuld met ouden zwaren California-wijn en dronk Jane toe.

„Op een spoedige, gemeenschappelijke, gelukkige reis.”

De maaltijd was bijna geëindigd. Dr. Glossin benutte het laatste kwartier om Jane te vertellen, hoe zij de volgende dagen zou kunnen doorbrengen.

„Wij hebben hier paard en wagen. U kunt hier toertjes maken. Bobby. . .” — hij wees op den bediende — „kan niet alleen tafel dienen, hij is ook een geschikte voerman. Hij kent de mooiste wegen in de omgeving. Verder kunt U de kleine maar goede bibliotheek in de heerenkamer gebruiken. . . Ik vergat, dat zij gesloten is. Mag ik U den sleutel. . . neen, nog beter. Ik zal U er heenbrengen en ze U wijzen.”

Hij ging Jane voor naar de aangrenzende kamer en ontsloot zelf de van glasruiten voorziene boekenrekken, die verscheidene honderden, met goeden smaak gekozen werken bevatten.

„Dát is de hoofdzaak, lieve Jane, dat U zich in uw ledige uren niet door gedachten en herinneringen laat overheerschen.”

Dr. Glossin had bij de laatste woorden haar handen gegrepen. Zonder dat hij verder een woord sprak, merkte Jane, dat hij voor heden afscheid van haar nam, voelde zij tegelijkertijd, hoe in versterkte mate rust en tevredenheid over haar kwamen.

Dr. Glossin schreed door de gang van het huis om naar zijn luchtschip te gaan. Wanneer hij den volgenden morgen weer in Engeland wilde zijn, dan had hij wel aanleiding om zich te haasten. Abigail trad hem in den weg, listig grijnzend.

„Mag de nieuwe lady uitgaan, Mister Doctor?”

Er lag een gansche geschiedenis in deze vraag besloten. Hoevelen mochten er reeds hier geweest zijn wien de vrijheid uit te gaan, ontzegd was geworden. Glossin wierp de negerin een blik toe. Heel langzaam verhief hij den rechterarm. De zwarte kromde zich voor den dreigenden slag.

„Ik zeg je, zwart beest, dat de jonge dame mijn nicht is. Wee je gebeente, als je. . . .”

Hij liet den arm zakken en schreed naar buiten.

Zij zaten op de met wingerd omvlochten veranda van het Truworhuis aan de Tornea-elf. Tusschen de ranken door hadden ze het uitzicht op de honderd meter lager voorbijstroomende rivier en de tegenover liggende, met pijnboomen begroeide bergen. Met z'n drieën zaten ze hier: Erik Truwor, de Zweed, Soma Atma, de Indiër, en Silvester Bursfeld, van Duitschen bloede.

In dit huis was Silvester op zijn gemak. Hier was hij tezamen met Erik Truwor opgegroeid en de oude muren waren van de spelen der knapen en van den arbeid der jongelingen getuigen geweest. Totdat de studiejaren Silvester naar Duitschland voerden, zijne werkzaamheid als ingenieur hem in Europa en Amerika ronddreef. Erik en Silvester wijdden zich aan de techniek. De materie hunner studie, de wijze waarop zij de wetenschap beoefenden was van den aanvang af verschillend. Silvester verdiepte zich reeds als student in natuurkundige problemen. Hij beoefende de wetenschap om wille der wetenschap zelf, door een onverzadelijken dorst naar onderzoek gedreven. In tegenstelling daarmede beschouwde Erik Truwor de techniek van den aanvang af slechts als een middel tot het doel, het menselijke leven gemakkelijker en aangener te maken, nieuwe levensmogelijkheden te scheppen.

Deze uiteenlopende opvatting der beide vrienden kwam, ook uiterlijk tot uitdrukking. Silvester bleef vijf studiejaren in Charlottenburg, Erik Truwor studeerde nu eens in Charlottenburg, dan in Genève, Parijs en Karlsruhe. Daarbij kwam nog iets anders. Erik Truwor was een rijk erfgenaam. Silvester Bursfeld, als pleegzoon in het huis Truwor opgenomen, was zonder vermogen. Toen Olaf Truwor de oogen sloot, bood Erik zijn vriend de helft der erfenis aan. Silvester wees het van de hand. Hij aanvaardde slechts wat hij nog gedurende zijn studietijd voor zijn levensonderhoud noodig had en bovendien het aanbod, het Truworhuis ten allen tijde als zijn vaderlijk huis te beschouwen en te benutten.

Atma had zijn geliefkoosd plekje op een divan achter op de veranda ingenomen. Daar gezeten gaf hij zich aan zijn overpeinzingen over.

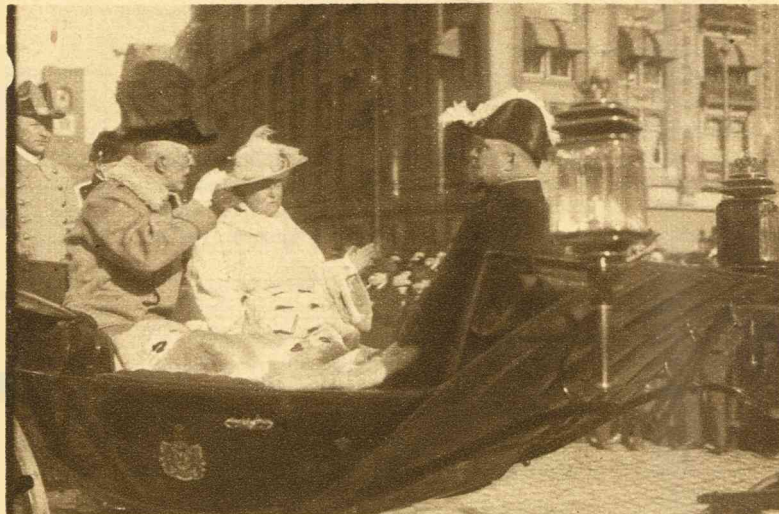
(Wordt vervolgd).

UIT HET VOLLE LEVEN

Het bezoek van den Koning van Zweden.

Links: De koning van Zweden stelt op het Perron te Amsterdam zijn gevolg voor aan H. M. de Koningin. Rechts: Op weg naar het Scheepvaartmuseum te Amsterdam.

Het bezoek van den Koning van Zweden.

Links: Het défilé van Amsterdamsche Vereenigingen voor Z. M. den Koning van Zweden. Midden: Te Rotterdam: hoe enthousiast de Koninklijke gast aldaar ontvangen werd. Rechts: Vóór het Stadhuis te Rotterdam. (x) Burgemeester A. R. Zimmerman.

Het bezoek van den Koning van Zweden.

Links: de aankomst aan het Paleis Noordeinde te 's-Gravenhage. Midden: Een lakei met den krans, dien de Koning van Zweden op het graf van Koning Willem III in de Groote Kerk te Delft legde. Rechts: Bij het verlaten van het Koor der Groote Kerk te Delft.

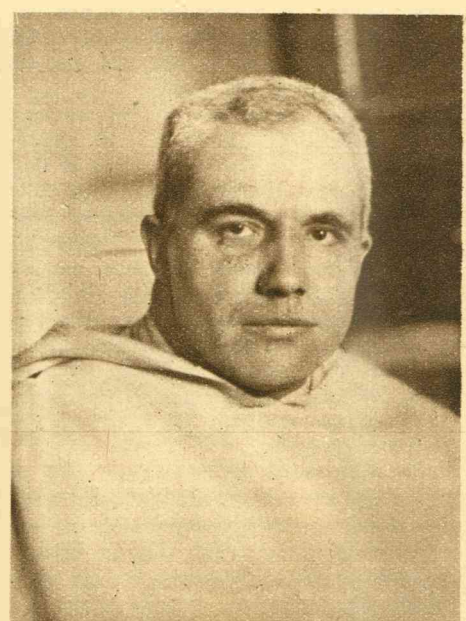
H. van Moorselaar.

Den eersten Maart herdacht de heer H. van Moorselaar den dag, waarop hij vóór 25 jaar als postbeambte te Amsterdam werd aangesteld.

Prins Wilhelm (x).

de oudste zoon van den Duitschen Kroonprins en vroegere troonpredident, als gymnasiast te Potsdam in gesprek met eenige schoolkameraden.

Pater R. Welscher,

die benoemd is tot Hoogleraar in de Thomistische Wijsbegeerte aan de Universiteit te Amsterdam.

VOOR ONZE HUISMOEDERS

Het reinigen van Tapijten.

Brusselsche tapijten reinigt men op de volgende manier: men zet een emmer schoon water en $\frac{1}{2}$ emmer water, waarin 1 kopje salmiak en 1 kopje spiritus, klaar; dan wordt het tapijt glad gelegd, een nieuwe schuier in het mengsel gedoopt en daarmee een deel van 't kleed geborsteld tot het schoon is. Daarna doet men het met schoon water na en gaat zoo door tot het geheele tapijt schoon is. Het water moet vaak en het mengsel minstens eenmaal ververscht worden. Om te drogen wordt het kleed glad opgehangen.

Men verwijdert vlekken uit tapijten door er fijne leem of magnesia op te strooien en het daarna uit te kloppen. Verscheven sneeuw is het beste reinigingsmiddel voor tapijten. Men legt 't kleed met den goeden kant op de sneeuw en klopt dan flink op den achterkant; de sneeuw neemt dan alle stof en vuil op.

Omgekrulde hoeken van het tapijt worden weer plat door er een natten doek op te leggen en ze later met gloeiende ijzers te strijken.

Om tapijten flink schoon te krijgen klopt en borstelt men ze eerst zorgvuldig, daarna borstelt men ze met een sopje van venetiaansche zeep, wast ze met schoon water na, lost in 1 L. heet water 15 Gr. aluin op en wast hiermede door middel van een spons het kleed, waarvan de kleuren na het drogen weer frisch zijn.

Vouwen in het kleed verdwijnen door ze nat te maken, 1 uur glad te laten liggen en daarna aan den verkeerden kant te strijken. Te voren moet echter alle stof verwijderd worden, anders ontstaan vlekken.

Tapijten worden prachtig schoon door ze met kort, frisch gras te bestrooien en daarna af te borstelen.

Idem met theeblaren die nog vochtig zijn; echter alleen bij donkere tapijten, bij lichte geeft deze behandeling vlekken.

Idem door ze na het afschuiëren met een doek met petroleumether af te wrijven.

Smyrna tapijten worden de eerste 4 weken met borstels geschuierd, eerst daarna met tapijtschuimers.

Karpetten worden lang niet zoo gauw vuil als men er krantenpapier onder legt.

Zwarte kant wast men in zwarte koffie of bier en strijkt ze uit tusschen twee kranten.

Verf kan men van de handen verwijderen door ze af te wrijven met gemalen mosterd.

Links: Wandelpak voor het voorjaar, bijv. van duifgrijze kasha, met breede revers en manchetranden, van zwarte crepe marocaine. Het manteltje is zeer kort en blousevormig. Om de heupen is een breede, zachte lakriem getrokken. De rok heeft links een losse baan. Rechts: Korte voorjaarsmantel van goudbruine duvetine. Broderie van bloemen en slingers in dezelfde tint, slechts iets dopkerder. Garnering van skunkssoort. Deze kleine mantels voor 't voorjaar zijn vooral modern, indien vervaardigd van een oudhollandschen doek, of van Oostersch bedrukte kasha. B. MENNENS.

Recepten.

Macaronipasteitjes met Ham.

Benodigd: Feuilletée (bladerdeeg); 150 gram macaroni in zeer dunne pijpjes; 150 gram magere, gekookte ham;

2 d. L. macaroniwater; 25 gram boter; 20 gram bloem; 2 lepels room of vier lepels melk; zout; een weinig cayenne- of witte peper.

Bereiding: Van het bladerdeeg pasteitjes maken. De macaroni gaarkoken in water, waarin men op elke liter tien gram zout toegevoegd heeft. Van twee d. L. van het macaroniwater, de boter en de bloem een sausje maken, den room of de melk eraan toevoegen en de saus laten doorkoken. Vervolgens ham en macaroni, beide grof gehakt, en een hoeveelheid peper naar eigen smaak er door roeren. Met dit mengsel, dat goed warm gemaakt wordt, de pasteitjes vullen.

Duitsche biefstuk.

Benodigd: 700 gram rundvleesch, b. v. boeuf; 150 gram boter; 10 gram zout; $\frac{1}{2}$ d. L. room; 4 koude aardappelen, iets peper.

Bereiding: Het vleesch in den vleeschmolen fijn malen; de koude aardappelen eveneens fijn maken en vermengen met den room, $\pm$ 25 gram gesmolten boter (of rundvet), peper en zout. Met dit mengsel het vleesch dooreenkneden, tot een gelijkmatige, goed samenhangende massa, er vervolgens tamelijk groote biefstukjes van vormen en deze in de rest van de boter bruin en gaar bakken (ongeveer 10 minuten).

Men kan deze biefstukjes in een vuurvast stoomschotel in den oven braden, ze kunnen dan met dunne schijfjes ui belegd en moeten af en toe met de jus bedropen worden.

Zuurkoolpastei.

Benodigd: 1 K. G. Mainzer zuurkool; Rijnwijn of water; bladerdeeg; 10 koude, gekookte aardappelen; 1 fazant of twee patrijzen, 100 gram vet, versch spek.

Bereiding: Een grooten, diepen vuurvast schotel met bladerdeeg bekleeden, hierop de helft van de in water of wijn gaar gekookte zuurkool leggen, daarna een dun laagje in schijfjes gesneden aardappelen, vervolgens stukken gebraden fazant of patrijs, waarover de braadjus uitgegoten wordt. Nu volgt de rest van de zuurkool als bovenste laag, die met spekschijfjes bedekt wordt. Een deksel van het deeg op den deegrand met water bevestigen, het deksel met een weinig ei bestrijken, er eenige gaatjes voor het ontkijken van den stoom inprieken en de pastei in een goed heeten oven gaar en bruin bakken (ongeveer een uur). Het gerecht moet onmiddellijk opgediend worden, omdat bij afkoeling het deksel spoedig inzinkt.

VOOR DE JEUGD

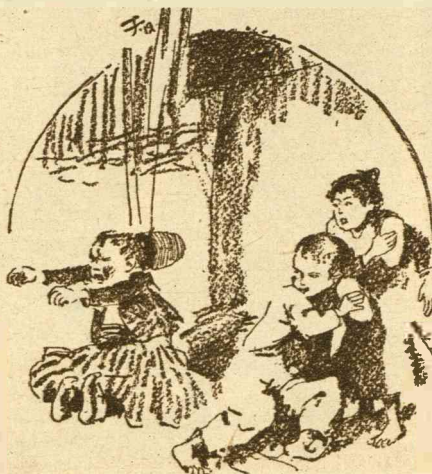
DE KOBOLD.

In het huis van een boer spookte eens een heel kleine kobold. Niemand kon hem zien, maar hij toonde des te duidelijker zijn aanwezigheid door allerlei ondeugende dingen, die hij dag en nacht uitvoerde. Hij was niet een van die boze kobolden, veelmeer een plaagziek, grappig mannetje, die het hoofd vol had van onzin en ondeugende streken. Vooral fopte hij heel graag de kinderen van den boer. Wanneer de moeder voor hen een boterham gesmeerd had en ze juist met grooten eetlust erin wilden happen, dan werd ze hen door een onzichtbare hand van den mond weggerukt. Of wanneer ze aan tafel zaten en ieder zijn bekertje met melk en brood voor zich had, dan werden plotseling de bekertjes allen tegelijk omgeworpen, en de kostelijke melk stroomde op den grond. Nog erger was het, als ze naar bed waren gebracht. Dan werden de gordijnen van hunne bedjes plotseling door een ruwe hand heen en weer gerukt, of het jongste kind riep zelfs zijn moeder te hulp, daar iemand met volle gewicht op zijn lichaam rondliep, zoodat hij bijna stikte. Zoo ging het dagelijks en de ouders moesten ieder oogenblik hunne kleinen te hulp komen om den onzichtbaren rustverstoorder te verjagen. De kinderen hadden echter ook veel pret en menig tijdverdrijf met hem.

Er was in de keuken een beschoot van dennenhout. In eene plank was een kwastgat, daar stak de kleinste op zekeren dag zijn schoenriem doorheen. Doch nauwelijks was het naar binnen of het werd er door een onzichtbare hand weer uitgeworpen, met zoo'n vaart, dat het de kleine om het hoofd vloog. Dat vond hij leuk. Ook zijn broertjes gingen aan het spelletje meedoen en staken op hun beurt hun schoenriem door het gat, en telkens vloog het weer terug. De kinderen vermaakten zich dagelijks met dit spelletje en noemden het „koboldje spelen”.

Ten slotte werd het den ouders toch te erg, want zij hadden dag en nacht geen rust meer, zooveel grappen haalde de kobold met de kinderen uit. Daarom besloot de boer te gaan verhuizen en het huis geheel aan den kobold over te laten.

Alles wat niet hout- en spijkervast was, werd nu op een wagen geladen, en voort ging het; voorop de wagen met den inboedel, daarachter de boer met vrouw en kinderen.

Juist wanneer de kinderen in hun boterham wilden happen, werd ze van hen weggerukt.

Toen ze het huis van hun buurman voorbijkwamen, stond deze juist aan de deur en riep den boer toe: „Hoe nu, beste vriend, ga jij uit je goede oude huis?”

„Ja, ik moet wel, buurman!” antwoordde de boer. „Die slimme kobold laat ons nacht noch dag met rust. Wij moeten immers wel verhuizen.”

Nauwelijks had hij dat gezegd, of een piepfijn stemmetje riep uit een botervat hoog boven den wagen: „Ja, ja, buurman, wij gaan verhuizen.”

Allen waren hevig ontsteld toen ze dit hoorden.

„Zoo, rakker,” zeide de boer, „als ik dat geweten had, dat jij ook meeding, dan zou ik geen spijker in mijn huis hebben losgehaald.” En tegen zijn vrouw zei hij: „Zeg eens, beste vrouw, wij moesten maar weer rustig terugkeeren. De kobold zou ons in het nieuwe huis toch evenzeer plagen als in het oude.”

Zoo gebeurde het dus en de kobold trok weer vergenoegd naar het oude huis en hield ouders en kinderen weer braaf voor den gek.

Op een dag echter zagen de ouders toch in, hoe goed het was een kobold in huis te hebben. Eens op een nacht, toen allen vast

sliepen, werden zij door 'n hevig schreeuwen gewekt. De boer meende, dat men dieven ontdekt had en schoot haastig in de kleeren, om den buurman te helpen. Maar hoe schrikte hij, toen hij buiten kwam en het erf vol rookwolken zag! De schuur stond in brand! Vlug waren de burens geroepen, en met hun hulp bluschte men het vuur, dat zoo gemakkelijk huis en goed had kunnen vernielen, als de kobold door zijn schreeuwen de boeren niet gewekt had.

Sindsdien zuchtte men niet meer over de ondeugende streken van den kobold. De moeder glimlachte maar eens, wanneer soms een kopje in scherven viel of wanneer het vuur in den schoorsteen zoo hevig brandde dat het eten bedierf. De kinderen hadden hem door zijn weldadige hulp zoo lief gekregen, dat ze zijn nietig persoonje niet meer zouden willen missen. Doch als hij het te bont maakte, dan riepen de kinderen: „Steek 't huis maar 'an, steek 't huis [maar 'an

Opdat de kobold schreeuwen kan.”

Dan werd de kobold heel stil en verdween, en liet langen tijd niets van zich hooren. Want hij wilde niet herinnerd worden aan den dienst, dien hij den boer bewezen had, daar hij zich schaamde, zijn goed hart verraden te hebben. OOM TOM.

Een piepfijn stemmetje riep uit een botervat boven den wagen: „Ja, ja, wij gaan verhuizen, buurman!”

DE ZONNEJONKVROUW

EEN ROMAN VAN DE ROODE AARDE

VAN ANNY WOTHE

Vertaald door Mevr. J. P. WESSELINK-VAN ROSSUM

23)

De predikant keek zijn kind met groote warmte in de zoo treurig geworden grijze oogen.

„Ga dan met God, Isot, en keer met een blij hart terug in het huis van je vader.”

Isot vlijde een oogenblik haar bruinelokt hoofd vast tegen de borst van haar vader.

„U zult heel eenzaam zijn, vadertje, maar u heeft immers tante Grit nog.”

„Maak je geen zorg over mij, kind. Voor ons arme menschenkinderen is het grootste geluk in den strijd met het hart onzen plicht gedaan te hebben.”

„Ik heb tante Line reeds geschreven,” bekende Isot. „Zij vindt het goed, dat ik kom.”

„Alles achter mijn rug,” zei de predikant lachend, bijna schalks, en keek Isot teeder aan. Toen wist Isot, dat zij aan het hart van haar vader steeds een veilige rustplaats had. Ook zonder woorden, zonder bekentnissen begreep hij zijn kind.

„Ik wil nog eens over de heide gaan, vader,” zei Isot, „om afscheid te nemen.”

„Ga dan kind, maar niet te ver, het wordt reeds vroeg donker en 't ziet er naar uit, alsof de heideman nevel zou kunnen brengen.”

Isot knikte haar vader met een stil lachje toe, bond het zijden kapje over haar bruin zijdeachtig haar en liep den weg langs, die naar het dorp voerde.

Zorgvuldig verreed zij langs den Zonnehof te gaan. Hoe licht kon zij daar Baldo ontmoeten. Morgen vroeg, als hij op de akkers was, zou zij naar den Zonnehof gaan en afscheid nemen van Helmgard.

Hoe moeilijk viel het haar. Isot zou het luid hebben kunnen uitschreien. Dapper klemde zij de tanden op elkaar. Neen, niemand zou in haar oogen een enkelen traan zien.

Langzaam, geheel in gedachten verdiept, liep zij naar de heide.

De herfst kwam in al zijn kracht. Een scherpe wind woei over de heideheuvelen en Isot moest er flink tegenop worstelen.

Een lichte nevel lag over den heidegrond maar de zon overwon nog en sloeg den nevel neer. Nu kon Isot ook nog eens naar de venen gaan.

De schaapherder dreef zijn kudde naar huis en vanaf het dorp klonken de avondklokken. Isot had het gevoel alsof ze voor haar den laatsten keer luidden. Het was alsof afscheid nemen in de lucht waaide, en het scheen Isot toe, alsof afscheidsliederen over de stille heide klonken. Wat was zij reeds bruin!

Ginds was ook het veen, waarvan Isot zoo hield. Hier en daar wiegden de berken zacht hun gouden kronen erover heen en enkele zwarte dennen verhieven zich uit het veen zacht wuivend in den wind. Isot kende den weg door het veen heel precies. Ontelbare malen was zij dien gegaan. Vrees was haar vreemd, ofschoon de avond niet meer ver was.

Afscheid wilde zij nemen. Nog eens alles in haar geboorteplaats in zich opnemen, waaraan haar ziel zoo vurig hing.

Nu liep zij door de reusachtig groote halmen van het rietgewas. Als speren stond het naast haar. Isot meende uit het veen diepe zuchten te hooren opstijgen. Het klonk huiveringwekkend, maar zij liep steeds verder. Zij zou hier immers voor de laatste maal loopen. Misschien zou zij nooit, nooit meer terugkomen.

De zon daalde. Als een wit fijn laken lag de nevel dun over den veengrond. Zou de heideman werkelijk komen? Hij verkondigde onheil als hij brandde zooals het in den volksmond heette, „pest of dood,” zeiden de dorpsbewoners, „voorspelde hij.”

Isot glimlachte. Wat was de dood vergeleken met den dood in 't diepst van 't hart, al leefde het lichaam?

Isot liep moedig voorwaarts. Zij merkte niet, dat de nevel toenam. Een fijne, witte rook legde zich boven de lage struiken van het veen. Een lijster riep uit zijn nest, toen werd het heel stil.

Het was Isot plotseling alsof de nevelaag aangroeide. Als sneeuw lag ze op de struiken. Zweefde boven het veen geen blinkend licht? Isot wendde zich verschrikt om. Zij stond midden in het witte nevellaken en een zacht borrelen klonk uit het veen tot haar op.

„De heideman stijgt,” fluisterde zij angstig. Het was alsof sissen en gillen om haar heen klonk. Isot

tastte met beide handen in de ruimte. Was zij van den weg afgeraakt?

Zij wilde terug, maar het was haar, alsof hier en daar in het riet een dwaallicht omhoog trilde. Het was alsof met reuzenpassen een donker iets op haar toeliep.

„Ik ben verloren,” dacht zij, „nevel in het veen.”

Zij waagde het niet verder te gaan. Elke schrede voorwaarts kon haar zeker in den dood brengen. Was het dan zoo moeilijk om te sterven? Neen, zeker niet. Het liefst zou zij de armen hebben uitgebreid en in het veen zijn weggezonden. Dan zou al de strijd in haar hart dood en stil zijn geweest. Maar haar vader, haar geliefde vader, hoe ontzettend zou hij lijden, hoe doodeenzaam zou hij zijn. Neen, zij mocht niet, zij moest leven.

Waarheen zou zij gaan in de eindelooze nevelzee? Een koor van padden zong in het veen voor haar een laatste lied, dan was het wel voorbij.

Maar de lust tot leven, de kracht der jeugd in Isot zegevierde nog eens. Zij liep tastend voort — zij moest immers den welbekenden weg weer terugvinden.

Een gillende kreet ontsnapte aan Isots mond: zij voelde den grond onder zich wijken en het was haar alsof zij wegzonk.

Het 25-jarig Regeeringsjubileum van H. M. de Koningin.

Ter gelegenheid van het aanstaand regeeringsjubileum van onze Koningin, werd in de werkplaatsen van Cornelis L. J. Begeer te Utrecht een fraaie medaille vervaardigd, waarvan wij op deze pagina de voor- en keerzijde reproduceren. Deze medaille, die ontworpen is door den bekenden beeldhouwer C. J. v. d. Hoef te Amsterdam, is speciaal voor Nederlandsch-Indië bestemd.

Er was geen twijfel aan, zij stak diep in het veen en alle pogingen zich te bevrijden waren vergeefs.

Isot riep luid om hulp.

Ze wist weliswaar dat het vergeefs was, want wie zou op dezen tijd over de heide gaan? De gedachte aan haar vader gaf haar kracht. Zij strekte haar armen uit en haar hand greep den struik van een jeneverbes. Hij was te zwak, dat zij er zich aan omhoog zou kunnen trekken, maar hij gaf haar toch gedurende korten tijd steun opdat zij niet geheel wegzonk.

„Het is de doodstrijd slechts verlengen,” dacht Isot.

Zij liet haar geroep luid over het moeras weerklinken. Was het niet alsof iemand antwoord gaf?

Neen, zij had zich zeker vergist. Wanhopig riep zij nog eens en weer klonk een stem.

„Hierheen!” riep Isot. „Ik ben in 't veen gezakt, ik zak weg.”

„Werp je met het bovenlijf op de plantenlaag, houd

je aan de struiken vast,” beval een stem, „ik ben dadelijk bij je.”

Zonder den jeneverbesstruik los te laten, beproefde Isot het bevel op te volgen. Maar zij voelde hoe onmogelijk het was den raad na te komen. Tot aan de knieën stak zij reeds in den diepen veengrond en het was haar of zij steeds dieper wegzonk.

„Nog maar een beetje geduld,” klonk het troostend en nu reeds heel dicht bij haar. „Let op!” Een elektrische zaklamp vlamde op. „Ik werp je een plank toe, houd je daaraan vast tot ik bij je ben.”

Doodsangst greep Isot aan. Dat was de stem van Baldo.

„Ge moogt niet!” bezwoer zij hem in den grootsten angst. „Gij geeft Uw leven prijs.”

Maar reeds het volgend oogenblik wankelde de toegeworpen plank waaraan Isot zich nu had vastgeklemd, onder een zwaren last. Een polsstok gebruikend had Baldo zich op de plank gezwaaid, die diep wegzonk, maar langzaam weer in de hoogte kwam.

„Isot!” Een ontzettende kreet ontsnapte aan Baldo's mond. Met alle kracht trok hij Isot in zijn armen omhoog. De taai veengrond wilde de schoone prooi niet loslaten, maar met bovenmenselijke kracht bedwong de sterke man den listigen vijand. Hij liet Isot ook niet uit zijn armen, toen de plank bedenkelijk helde, zoodat beiden dreigden weg te zinken en een borrelen en bruisen in 't rond omhoog steeg. Tot in alle bijzonderheden vertrouwd met het bedrieglijke veen, sprong Baldo toen, terwijl hij Isot vast in zijn armen hield op een stevigen heuvel van mos. Bevend, half bewusteloos lag Isot tegen de borst van Baldo. Haar hart klopte warm tegen het zijne.

„Gered!” jubelde hij. „God zij dank, dat ik niet te laat kwam.” Hij haalde met moeite adem en het koude zweet parelde op zijn voorhoofd. Aan hun voeten steeg en borrelde het zwarte veenwater, dat ook van de kleeren van Isot droop.

Zij rilde terwijl zij nog altijd in de sterke armen van Baldo rustte.

Isot had nog geen woord gesproken.

„Kun je loopen?” vroeg Baldo bezorgd. „Voor alles moet je je natte kleeren uitdoen.”

„Je hebt mij het leven gered,” prevelde zij dof, „en ik kan er u nog niet eens voor danken.”

Zij streek over haar. Haar gouden kapje lag daarginds in het zwarte water en glinsterde als een fonkelend licht.

Door den nevel schreeuwde akelig een uil: Over de zwarte veengronden schoot de ondergaande zon gouden pijlen.

De nevel brandde. Gloeiend rood vlamde het voor hen op en de geheele horizon scheen in een lavagloed gedompeld.

„De heideman brandt,” fluisterde Isot peinzend. „Dat beteekent ellende en dood.”

„Neen, leven, Isot. Nieuw, gelukkig leven.”

Het meisje met zich trekkend sprong Baldo in het heldere licht met haar naar den veiligen weg.

Diep ademhalend stond hij stil en liet Isot langzaam uit zijn armen glijden.

Zijn adem ging nog snel en zijn borst hijgde, maar in zijn blauwe oogen straalde een warme glans, toen hij ze teeder op Isot richtte en zonder meer haar arm in den zijne trok en sprak:

„Nu hard loopen, Isot. Je vader zal zich ongerust maken over je. Ik maak mij bezorgd, dat het koude bad je ook kwaad heeft gedaan. Zal ik je dragen?”

„Neen, ik kan loopen,” antwoordde zij angstig afwerend, omdat zijn vreemde houding haar verschrikte, ofschoon zij zich ternauwernood meer op de been kon houden.

Baldo leidde Isot voorzichtig zonder een woord te zeggen, over den korten weg door het veen, en van tijd tot tijd drukte hij teeder haar arm tegen zich aan. Dan zou zij het luid hebben willen uitschreeuwen van verdriet en ontzetting, maar geen woord kwam over haar lippen.

Waar was haar energie, haar kracht gebleven? Zij was zeker ziek, doodziek. Zij stonden nu aan den rand van de heide.

„Zoo,” zei Baldo terwijl hij bleef staan en beide handen van Isot greep, „je moest eerst in doodsgevaar komen, mijn geliefde, om mij den weg te wijzen, dien ik als eerlijk man moet gaan.”

Isot keek hem wanhopig aan.

„Ik smeek u spreek niet verder,” gebood zij scherp en haar grijze oogen fonkelde verontwaardigd. „Wilt ge mij ook het laatste geloof aan u ontnemen? Moet ik den redder van mijn leven nog meer verachten?”

„Dan je het reeds doet,” vervolgde Baldo. „Ik weet, Isot, hoe je over mij denkt, maar je zult me niet verachten. Ik kan niet zonder je leven, Isot!”

(Wordt vervolgd).

"PANDER"
6 ZONEN

DEN HAAG

AMSTERDAM
ROTTERDAM

PERZISCHE TAPIJTEN EN KLEEDJES
Tegen vóór-oorlogsprijzen

VOOR

Grapjes.

Hilda: „Dus je hebt je weer met Tom verzoend?"

Dora: „Ja, maar tijdelijk slechts. De volgende maand gaan wij trouwen."

„Van wien is dat stuk, dat je daareven speelde?"

„Van Mozart. Hij is dood."

„Ja?"

„Ja. Wist je dat niet eens?"

„Nee. Ik wist niet eens, dat hij ziek was."

De heuvel was steil en de last zwaar. De ezel deed zijn best, maar op 't laatst bleef hij staan en verzette geen poot meer.

Juist kwam er iemand voorbij, en de voerman zei: „Zeg, wilt u niet even een handje helpen? De vracht is te zwaar voor één ezel."

„Ik veronderstel, dat U mijn dochter wilt trouwen?" zei de oude millionair terwijl hij den jongen man vóór hem aandachtig beschouwde.

Dan, zijn forgniet opzettend, voegde hij eraan toe, „Eh — ik geloof dat U tot hen behoort, die vroeger al eens naar de hand van mijn dochter gedongen hebben?"

„N—n—neen, mijnheer," stotterde de jonge man.

„Nou, dan behoort je nu tot hen," zei de oude heer terwijl hij zich omdraaide. „Goeden dag!"

Uiterlijk waren zij de beste vriendinnen, maar in werkelijkheid haatten zij elkander.

Mevrouw A. was op visite bij Mevrouw B. en stond op het punt om afscheid te nemen.

„Ik moet nu werkelijk gaan," zei ze. „Ik heb beloofd mijn moeder nog even op te zoeken."

Dat was een kans voor Mevrouw B.

„Werkelijk?" zei ze honingzoet. „Maar u wilt toch niet beweren dat uw moeder nog leeft?"

„O ja," antwoordde Mevrouw A, „en U kunt mij ge-looven of niet, maar zij ziet er geen dag ouder uit dan U."

Student (tot zijn vriend, na een vroolijken avond): „Weet jij ook waar Eduard Room woont?"

Zijn vriend: „Loop nou! Je bent Eduard Room zelf."

Student: „Ik vraag niet of je Eduard Room kent! Ik vraag of je weet waar hij woont!"

Allerlei Wetenswaardigs.

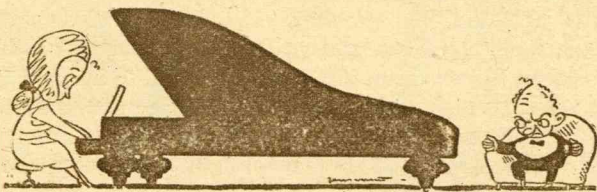
DE BAND MET HET VERLEDEN.

In den laatsten tijd zijn er enkele interessante schakels met het verleden aan het licht gekomen.

Zoo leeft er bijv. in Devonshire (Engeland) een geestelijke, wiens vader in 1787 werd geboren. Dus twee generaties slechts in 136 jaar. Een andere buitengewone band was die van den Deken van Glasgow, die het vorige jaar overleed. Zijn vader was in 1765 geboren.

Onlangs getuigde er voor een Engelsch gerechtshof iemand, wien men vroeg of hij nog broers had. Hij antwoordde, dat hij er een had gehad, die 150 jaar geleden stierf. Dit bijna ongelooflijke feit werd verklaard door de omstandigheid, dat getuige's vader huwde toen hij een-en-twintig jaar was. Hij kreeg toen een zoon, die zeer jong stierf. De vader trouwde voor een tweeden keer toen hij vijf-en-zeventig was, en de getuige, die negen-en-zeventig was toen hij werd geroepen om te getuigen, was de zoon van de tweede vrouw.

Een ander interessant geval was dat van een man, wiens oudoom in 1787 was gedoopt. Een van de dochters van dien oud-oom werd in Januari 1833 geboren, en heeft sinds dien tijd steeds in hetzelfde huis te Rochester gewoond.

Zij (na gedurende meer dan drie kwartier een aria gespeeld te hebben): „Ach, hoe treurig! De componist van dit werk stierf veertien daag geleden!"

Hij: „Hebben zij den moordenaar te pakken gekregen?"

DE EGYPTISCHE OPGRAVINGEN.

Drie en dertig honderd jaren
Zijn er thans voorbijgegaan,
Heel wat aardsche glorie is er
In dien tijd tot stof vergaan.
Duizenden-millioenen menschen
Leefden er en gingen heen,
Niets meer lieten ze ons achter,
Dan een portie stof en been....
Doch, ziet.... Gindsch in 't oud Egypte
Vond men na heel lang gespeur,
Naarstig spitten, hakken, graven
Diep onder den grond een deur,
Die den Europeeschen zoekers
Eindelijk den toegang gaf
Tot het jarenlang gezochte:
Toet Ankh Amen's koningsgraf!
Wie dacht, slechts wat stof te vinden,
Heeft het waarlijk vierkant mis,
Daar zoowaar een kunstmuseum
In den grond gevonden is.
Ook het metselwerk treft ieder
Door z'n oer-soliditeit,
Meters-dik toch zijn de muren
Uit dien primitieven(!) tijd.
Tegenwoordig bouwt men anders.
Wél is gauw een huis gereed,
Maar je ruikt thans door den muur heen,
Wat je buurman 's middags eet!
Straks wordt koning Toet Ankh Amen
Naar Europa heen gebracht;
Dát had hij vóór dertig eeuwen
Naar ik denk, óók niet gedacht.

Waarde koning Toet Ankh Amen,
Hoor mij aan en wees toch wijs,
Neem mét uwe kunstbagage
Op uw Europeesche reis
Nog wat anders uit uw groeve
Voor 't beproefd Europa mee,
De meest waardevolle vondst toch:
Stilte, kalme rust en vrede....

J. Cats Jr.

Wist U,

dat Azië negenhonderdmillioen inwoners heeft;
dat in Engeland gedurende 1922, 10.842 boeken werden uitgegeven;
dat de Engelsche taal ongeveer vijfhonderdduizend woorden telt;
dat er veertig jaar geleden slechts één telefoon in-de heele wereld was;
dat er zestig millioen Duitschers zijn, wier aantal steeds toeneemt, tegenover veertig millioen Franschen, wier aantal steeds minder wordt;
dat het nieuwste mode-snuifje voor heeren een wandelstok is, waarin men, in den knop, zes à acht sigaretten bergen kan.

Pandoeren.

Redacteur K. C. de Jonge, v. Woustraat 112", Amsterdam.

Alle mededeelingen, deze rubriek betreffend, aan bovenstaand adres te richten.

Om plaatsruimte te winnen, wordt alleen de letter van den speler gemeld die uitkomt en de letter van den speler, die den slag neemt.

Opl. Probl. no. 9. 1e Sl.: A. H. 8; C. H. A; 2e Sl.: C. R. H.; B. H. B.; 3e Sl.: B. Kl. 10; D. H. 9; 4e Sl.: D. Kl. H.; C. H. H.; 5e Sl.: C. R. 9; D. H. 7; 6e Sl.: D. Kl. Vr.; C. H. Vr.; 7e Sl.: C. Kl. 9; 8e Sl.: C. Kl. 7. Een probleem, waarvan de oplossing niet voor de hand ligt.

Opl. Probl. no. 10. 1e Sl.: A. Kl. 8, C. Kl. A.; 2e Sl.: C. R. 10, B. Kl. 9; 3e Sl.: B. S. H.; D. Kl. 10; 4e Sl.: D. H. 7; C. H. A.; 5e Sl.: C. R. 9; B. Kl. B.; 6e Sl.: B. R. Vr.; 7e Sl.: B. H. 9.

Wanneer A Schoppen Boer had genomen en harten 10 weggelegd, dan was het „opgelegd" geweest.

Opl. Probl. no. 11. 1e Sl.: A. Kl. 7, C. Kl. H.; 2e Sl.: C. S. B.; B. Kl. 8; 3e Sl.: B. S. 10, D. S. H.; 4e Sl.: D. H. 10, B. Kl. Vr.; 5e Sl.: B. S. A.; 6e Sl.: B. R. 7.

2e oplossing: 1e Sl.: A. Kl. 7, C. Kl. H.; 2e Sl.: C. H. H.,

IEDEREEN

D. H. A.; 3e Sl.: D. S. 9; C. Kl. 9; 4e Sl.: C. S. B.; B. Kl. B.; 5e Sl.: B. S. 10.

3e oplossing: 1e Sl.: A. Kl. 7, C. Kl. H.; 2e Sl.: C. S. 10, B. Kl. B.; 3e Sl.: B. S. 10, D. S. H.; 4e Sl.: D. H. 10, B. Kl. 10; 5e Sl.: B. S. A.; C. Kl. 9; 6e Sl.: C. H. 7; 7e Sl.: C. H. 9.

Er zijn andere manieren mogelijk.

Opl. Probl. no. 12. 1e Sl.: A. S. 9, C. Kl. A.; 2e Sl.: C. H. H.; B. Kl. B.; 3e Sl.: B. Kl. 10, D. Kl. Vr.; 4e Sl.: D. H. 7; B. Kl. 9; 5e Sl.: B. H. 8.

Opl. Probl. no. 13. 1e Sl.: A. H. 7, D. H. 9; 2e Sl.: D. S. H.; C. H. Vr.; 3e Sl.: C. Kl. H.; D. H. A.; 4e Sl.: D. S. Vr.; B. H. 10; 5e Sl.: B. Kl. 9, D. Kl. B.; 6e Sl.: D. S. 10, B. H. B.; 7e Sl.: B. S. 9.

CORRESPONDENTIE.

J. S. te O. U laat in no. 9 D H 6 spelen 1e slag en C. eveneens H 6 in den 2en slag. D heeft niet R 9 maar deze heeft B. P. P. B. te R. U laat in no. 9, 2e slag C R H spelen. C moet kl. 9 spelen of troeven. Opl. dus foutief. W. J. M. S. te Z. In no. 9 zijn de kaarten door U verkeerd gelegd. Zie oplossing. G. J. Z. te 's Hage. Kaarten verkeerd gelegd in no. 9. T. S. te F. no. 9 foutief. no. 10 geeft U aan „is altijd gewonnen," maar dit is toch geen oplossing! C. S. te M. Probleem in dank ontvangen. Wordt geplaatst, maar nog wat geduld. A. v. d. B. te R. no. 9 foutief. Zie oplossing. No. 12. 5e slag moet B H 8 spelen of troeven. U laat B troeven en C in de volgorde slag spelen. J. P. te A. Uwe opl. no. 9 is foutief. U schrijft A verliest met den laatsten slag als C troef 7 speelt. No. 10 is oplosbaar, zie oplossing. J. Z. te A. Alle spelen kunnen en mogen met roem gespeeld worden; dus ook „Kereltje". Zie de rubriek van 6 Dec. Art. 16. A. G. te H. Alle kaarten zijn door U verkeerd gelegd. S. K. R. te O. L. Dank voor Uw probleem, maar is niet voor opname geschikt. Een praatje speelt men nimmer zonder troef te announceeren. N. H. te U. In no. 9 laat U C. in den 3en slag R H spelen, terwijl klaveren gevraagd wordt, dus C moet bekennen of troeven. In Panorama wordt een reglement opgenomen. Tot heden verschenen 18 artikelen. G. P. B. te A. Alles verkeerd. U laat de spelers niet in de volgorde spelen, gelijk de kaarten liggen. K. M. te A. Beveel mij gaarne voor problemen aan. D. J. v. d. M. te H. en K. H. te A. Uwe zienswijze betreffende no. 10 is volkomen juist. C. J. d. L. te 's Hage, Wilt U Uw laatste gezonden probleem eens nazien. B. heeft 7 kaarten en B en C hebben beiden Schoppen Vrouw. Ook de opl. is niet juist. U laat eerst A dan D dan C en dan B spelen. J. F. G. te H. De volgorde is altijd dat A begint enz. dus A. B. C. D. J. F. G. te Z. Op uw schrijven zal ik U te gelegentijd antwoorden. A. R. F. B. te 's-H. Eenmaal per maand een briefkaart is toch niet te veel? J. W. te A. Probl. in dank ontvangen. Zal het nazien.

Aan alle inzenders van problemen het beleefd verzoek ons te melden of de ingezonden problemen in het practisch spel voorgekomen of gemaakt zijn.

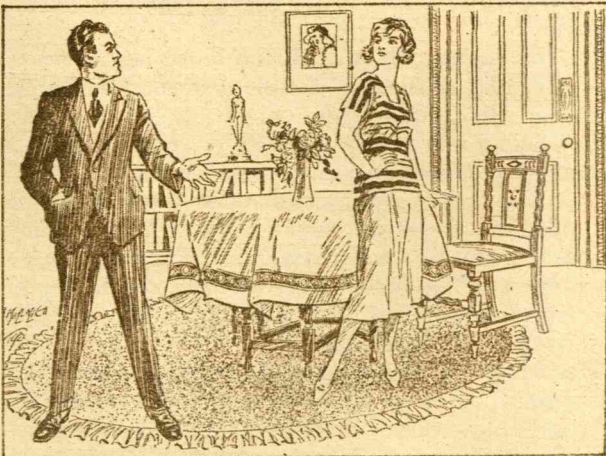
Rectificatie. Probleem no. 8 leze men.

5e Slag C H 9, D R H, A H 6, B S 9.

7e Slag D R 8, A R 7, B K H, C S B.

Aangezien wij niet over voldoende ruimte kunnen beschikken, worden alleen de namen vermeld van hen, die na loting een gravure hebben gewonnen. De overige namen der andere oplossers hopen wij in een der volgende rubrieken te vermelden. Wij kunnen mededeelen, dat wij ontvangen hebben 412 goede oplossingen van 79 inzenders. Voor hen die van no. 11 drie oplossingen inzonden, werd nog een premie beschikbaar gesteld. Aan onderstaande adressen worden een dezer dagen de gravures verzonden:

P. van Noord, Leiden. M. H. Woutman, Oude Niedorp. J. Boeklagen, A'dam. F. C. Canninga, den Haag; J. Kolkman, den Haag; W. F. Bronkhorst, den Haag; G. J. van den Bosch, Haarlem.

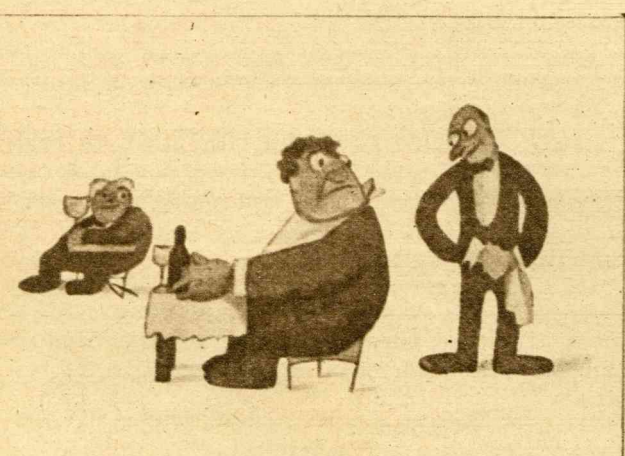

Zij: „Ik was stapelgek toen ik je trouwde."

Hij: „En nu niet meer?"

Zij: „Nee. Nou ken ik je!"

Hij: „Wees dan blij, dat ik je genezen heb!"

„Ik bestelde zes oesters en je brengt er acht."

„Ja, mijnheer. De chef meent, dat zij een beetje aan den bedorven kant zijn."